

POLITIE

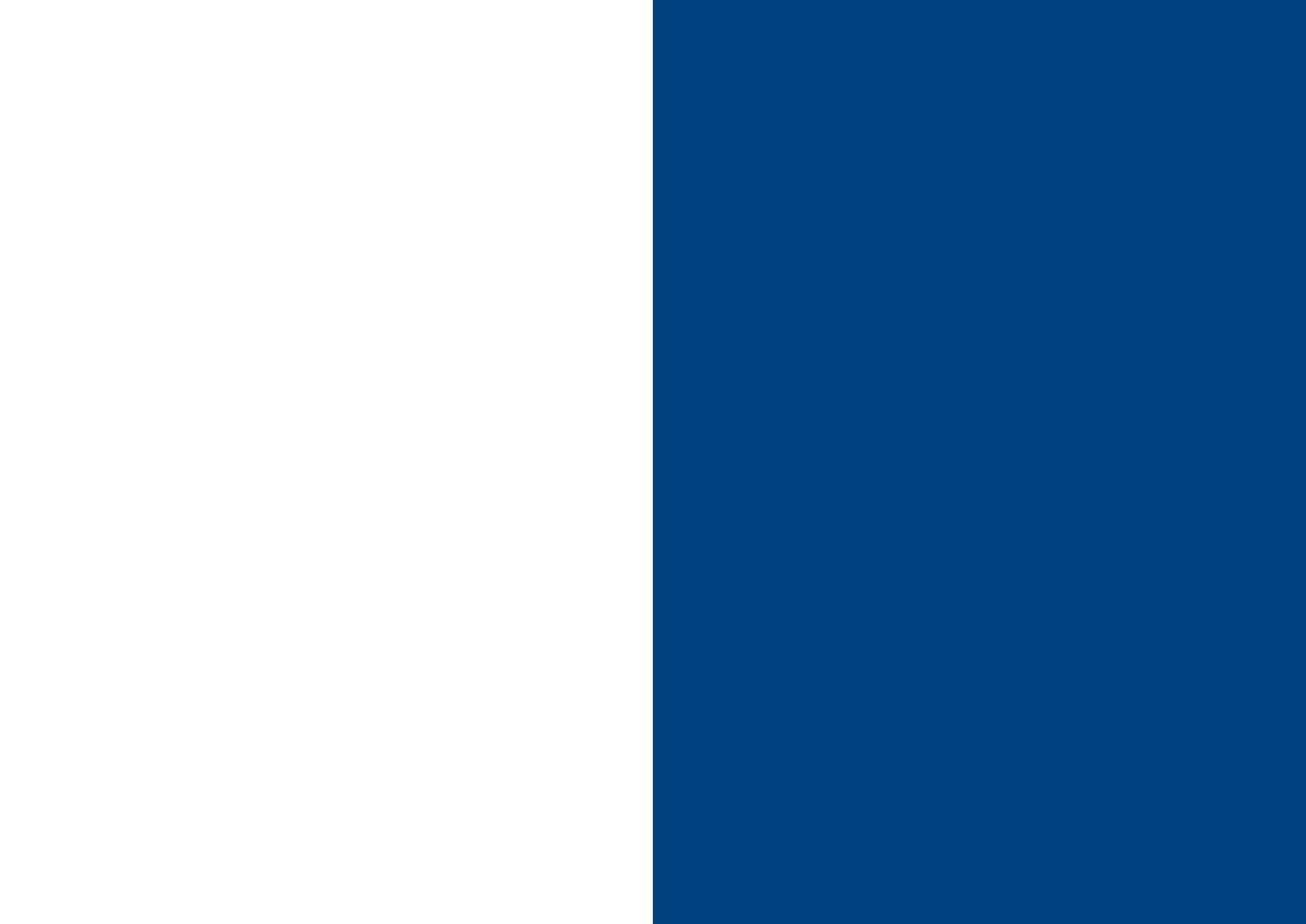

2014

Jaarverslag politie

« waakzaam en dienstbaar »

Inhoud

1

2

3

Voorwoord	6
2014 in cijfers	8
<i>Eerbetoon aan MH17</i>	10
Realisatie nationale politie	20
Realisatie nationale politie	22
<i>Operationeel uniform: Het nieuwe blauw op straat</i>	24
Landelijke prioriteiten	26
Aanpak criminele jeugdgroepen	28
High impact crime	29
<i>'Zelfs onze trouwvideo was weg'</i>	30
Veiligheid op straat	33
Aanpak dierenmishandeling	34
Versterking integrale aanpak cybercrime	34
<i>Silk Road leidt naar xtc-bende</i>	36
Versterking aanpak kinderpornografie en kindersekstoerisme	38
Intensievere opsporing en hardere aanpak van criminele samenwerkingsverbanden	40
Verbetering intake en afhandeling aangifte in kwantitatieve en kwalitatieve zin	41
<i>Als criminaliteit de bovenwereld infecteert</i>	42
Administratieve lastenverlichting	44
<i>Huisvesting en dienstverlening: Vaker en warmer</i>	46
Verbeteren heterdaadkracht	48
Aanpak criminele (illegale) vreemdelingen	49
<i>Jihad in je wijk, stad en land</i>	50
Veiligheidsmonitor	52

4

5

6

Sterkte van de politie	56
De operationele sterkte	58
De niet-operationele sterkte	58
Medewerkerstevredenheid	58
Vrijwilligers	58
Veilig en gezond werken	59
<i>Wat bedreigingen met wijkagent Halil deden</i>	60
Wijkagenten	62
Diversiteit en gelijkwaardigheid	63
<i>PTSS: 98 procent oude PTSS-dossiers in behandeling</i>	64
Overzicht sterkte van de politie	66
Aanvalsprogramma informatievoorziening	68
Aanvalsprogramma informatievoorziening	70
<i>Communicatie met de burger</i>	72
Veiligheid, integriteit en klachten	74
Veiligheid, integriteit en klachten	76
<i>Inkoop onder de loep</i>	78
<i>NSS: de hele wereld keek mee</i>	82

Voorwoord

mr. G.L. Bouman
korpchef

Dit verslag van wat de Nederlandse politie in 2014 verrichtte en presteerde, betekent voor mij behalve een weergave van aansprekende resultaten vooral een verhaal van verbinding. Saamhorigheid die in relatie tot ons werk en onze organisatie in allerlei gradaties op de navolgende pagina's terugkeert.

De omvang en veelzijdigheid van ons werk bleken wederom buitengewoon groot. In de wijk, in het land en tot ver over de grenzen. In operatie en bedrijfsvoering. Dat onze slagvaardigheid en resultaten daarbij niettemin op zo veel fronten doorgroeiden, danken wij vooral aan onze toenemende eenwording. Ook al drukken het realiseren van deze interne verbondenheid en de ingrijpende veranderingen die ermee gepaard gaan soms zwaar op mens en organisatie. Alles rond de reorganisatie maakt ons dagelijkse werk extra lastig. Wij hebben nog zo veel achterstand en ons staat nog zo veel te doen. Des te meer ben ik onder de indruk van de successen.

Dit politiejaar bevestigt opnieuw dat één korps toegevoegde waarde heeft voor de uitoefening van onze taken. Binnen de handhaving, opsporing en ondersteuning van alledag. Evengoed als wij voor het voetlicht van de wereld onze bijdrage leveren aan een immense topontmoeting zoals de Nuclear Security Summit. Of als de onheilspellende schaduw van gewelddadig jihadisme ons bedreigt. En zeker op het moment dat de verbijsterende ramp met MH17 ons en andere volken bij donderslag trof, betoonden wij ons één politie ten dienste van heel Nederland.

In al deze voorziene en onvoorspelbare situaties lieten wij ook vorig jaar zien dat een nationaal georganiseerde en aangestuurde politie sneller doeltref-

fend naar desnoods het hoogste niveau op kan schalen. Dat de besluitvaardigheid is toegenomen en de uitvoering van beslissingen gestroomlijnd. Eén politie maakt dat individuen, teams en afdelingen elkaar korpsbreed steeds gemakkelijker vinden en allianties aangaan om te bereiken wat ons te doen staat. Maakt vooral dat wij in werk en gedrag steeds manifesteren onze kernwaarden delen en uitdragen: een integere, betrouwbare, moedige en verbindende politie zijn.

Vorig jaar legden wij het fundament voor omslagpunten die doorslaggevend hebben bijgedragen aan de vorming van één politie. Dan spreek ik over het aanstellen van leidinggevers binnen teams en sectoren. Over de nauwgezette voorbereiding op de introductie van de basisteams en districtsrecherches, die de politiezorg op lokaal niveau een vitale impuls geven. En over de complexe omschakeling van veelkoppige ICT naar centrale systemen die gezichtsbepalend zijn voor korps en medewerker.

Bij deze successen wil ik de groeipijnen beslist niet verhullen. Onze reorganisatie was eind 2014 nog altijd in volle gang. Zeker voor bepaalde groepen in de bedrijfsvoering betekende dit een nog altijd onbestemde toekomst. Leiderschap nam in omvang af. Er kwamen minder teamchefs en sectorhoofden dan wij voorheen aan soortgelijke functies hadden. Dat stelt onvermijdelijk andere leidinggevers in de teleur. Hoe gedegen voorbereid en uitgevoerd ook, geen enkele stroomlijning van een ICT-oerwoud kan onmiddellijk alle en ieders wensen vervullen.

In bestuurlijke zin bracht 2014 ons waardevolle leermomenten. Zowel anderen als wijzelf constateerden dat

*Het tweede jaar
van ons bestaan
bracht ons
dichter bij de
burger en elkaar*

de complexiteit van de beleidsmatige aansturing om herbezinning vroeg. De communicerende vaten van operatie en bedrijfsvoering, in combinatie met de druk die de reorganisatie ons oplegt, vereisten meer samenhang door versterking van de strategische politietop. Een vraag waaraan wij voldeden. Om koers te houden richting de haven die wij als bestemming kozen, moet ook de brug van het schip immers oog en oor hebben voor gepaste, tijdige bijstellingen.

De politie wil in alle opzichten standvastig, maar niet star zijn. Wij streven op elk niveau een lerende organisatie na. Openhartig omgaan met wat voor verbetering vatbaar is, hoort daarbij. Al onze indrukwekkende bedrijfsvoeringsprestaties nemen niet weg dat bepaalde dossiers in onze erfenis niet aan de gestelde normen en eisen bleken te voldoen. Met elkaar en transparant werken wij aan oplossingen voor wat beter kan en beter moet.

De komst van één korps maakte ook andere knelpunten uit het verleden inzichtelijk. Bijvoorbeeld de achterstalligheid bij de afhandeling van PTSS-dossiers. Het verheugt mij te constateren dat het korps zijn ambitie waarmaakte om al deze oude dossiers

in 2014 weg te werken. Want iedere collega die door de uitoefening van ons fysiek en mentaal zo veeleisende vak in medische of maatschappelijke problemen raakt, verdient onze volledige steun. Eén korps zijn, verschaftte ons tevens beter inzicht in het feitelijke ziekteverzuim. Wij konden daardoor in 2014 de lijnen uitzetten om met stringente maatregelen het ziekteverzuim structureel terug te dringen. Veilig en gezond werken – met inbegrip van nazorg – is immers cruciaal om aan de zware eisen van politiewerk te kunnen blijven voldoen.

Talloze en sterk uiteenlopende vraagstukken vroegen aandacht van onze organisatie. Desondanks vertoonden onze operationele prestaties – net als in 2013 – over vrijwel de hele linie een stijgende lijn. De politie zette daarbij niet alleen in op het oplossen van gepleegde criminaliteit, maar vooral ook op het voorkomen daarvan. Mede dankzij onze inspanningen in directe samenwerking met partners daalde het aantal woninginbraken en overvallen fors. Bij het terugdringen van straatroof en geweld overtroffen wij de streefcijfers ruim. De pakkans steeg aanzienlijk. De cijfers in dit verslag tonen aan dat onze collectieve aanpak van criminaliteit met grote impact op burgers loont.

Heling werd lastiger in 2014. Met bijvoorbeeld het Digitaal Opkopersregister en de veelvuldig gedownloade Stophelingapp zochten wij daartoe nadrukkelijk verbinding met de samenleving. Het Openbaar Ministerie en de politie investeerden stevig in de publiek-private samenwerking. Zo intensiverde een convenant met banken de bestrijding van ram- en plofkraken. Preventief politiewerk kreeg

verder gestalte in de Gebiedscan Criminaliteit en Overlast. Dit complete en realistische beeld van de veiligheidssituatie in gemeente, wijk of buurt verschaft het lokale gezag inzicht en houvast bij de beleidsbepaling.

Behalve in de wijk profileerden wij ons ook op het web. Bestrijding van botnets en cybercriminele dienstverleners kreeg daarbij prioriteit. Het korps versterkte de digitale deskundigheid binnen alle eenheden en voerde politiebreed standaardwerkwijzen voor digitale opsporing in. Dit jaarverslag biedt u nog vele andere operationele successen waar ik trots op ben.

Ongekend veel medewerkers spendeerden uitzonderlijk veel energie en tijd aan de Nuclear Security Summit en MH17. De komst van wereldleiders naar de stad die symbool staat voor vrede betekende een vuurproef voor ons korps, dat eind maart 2014 nog volop in de steigers stond. De politie kon desondanks wezenlijk bijdragen aan het welslagen van deze topontmoeting. Dit versterkte onze band met (veiligheids)partners en elkaar aanzienlijk. De tragiek in Oekraïne had soortgelijke impact. Zeker de prestaties van Forensische Opsporing en de steun van familierechercheurs aan nabestaanden dwongen terecht in brede kring groot respect af. In het tweede jaar van ons bestaan won het korps in velerlei opzichten aan eendracht en daadkracht. Het bracht ons dichterbij de burger en elkaar. Ik waardeer en dank iedereen die dit resultaat heeft mogelijk gemaakt en verwacht dat wij in 2015 – in evenwichtige samenhang met onze partners – deze lijn van verbetering en verbinding onverminderd doortrekken.

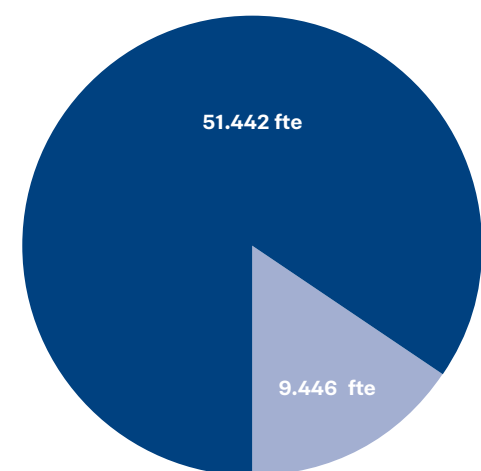
2014 in cijfers

In 2014 zette de politie niet alleen in op het oplossen van gepleegde criminaliteit, maar vooral ook op het voorkomen ervan, samen met ketenpartners.

Personeel

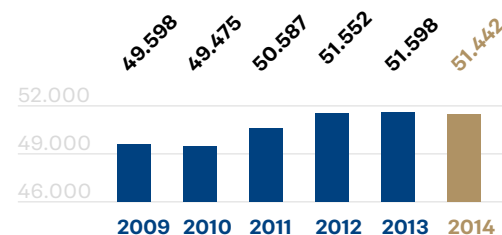
Met de Tweede Kamer is een minimale operationele sterkte afgesproken van 49.500 fte. Die is ruimschoots gehaald.

Sterktcijfers nationale politie: 60.888 fte

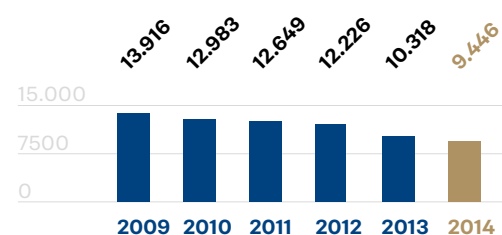

■ Operationele sterkte
■ Niet-operationeel sterkte

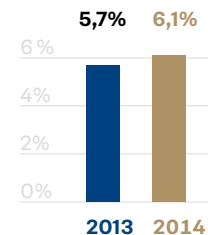
Ontwikkeling operationele sterkte

Ontwikkeling niet-operationele sterkte

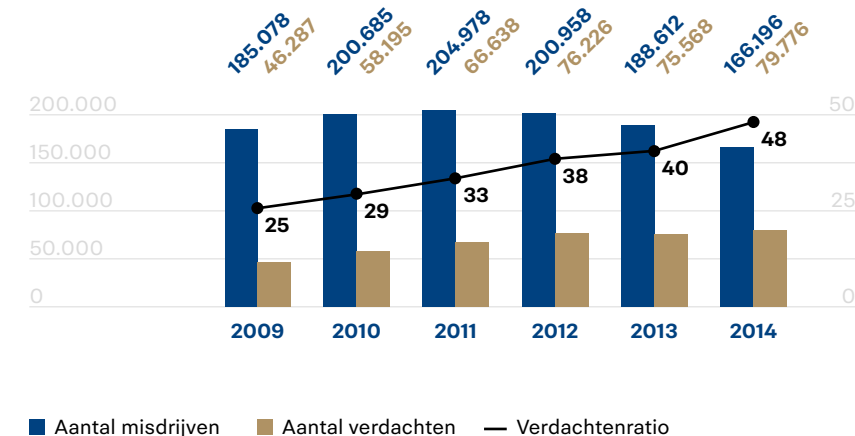
Ziekteverzuim

High Impact Crimes

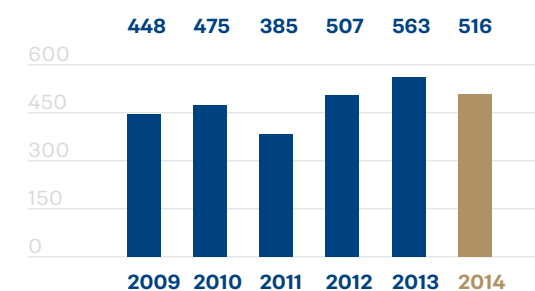
Ontwikkeling High Impact Crimes

Het terugdringen van delicten met een grote impact op de burger draagt fors bij aan het maatschappelijke gevoel van veiligheid. De beoogde daling is in de volle breedte gerealiseerd. Het aantal woninginbraken en overvallen daalde fors.

Ontwikkeling aantal verdachten kinderporno

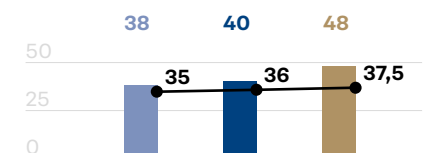
De doelstelling voor 2014 was het aanleveren van 594 verdachten bij het OM. Er zijn echter 516 verdachten aangeleverd, de doelstelling is niet gehaald. De oorzaak hiervan ligt in de focusverschuiving van downloaders van kinderporno naar misbruikers, producenten en verspreiders van kinderporno.

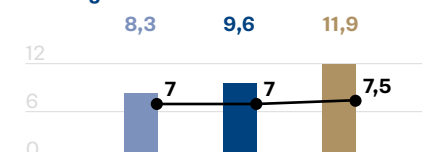
Pakkans High Impact Crimes

De gerealiseerde pakkans (het aantal afgehandelde verdachten afgezet tegen het aantal misdrijven) is in 2014 toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Bij overvallen is de pakkans gestegen tot 115 procent. Dit komt doordat er bij een overval meerdere verdachten betrokken kunnen zijn.

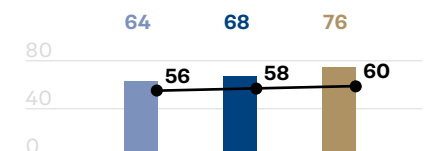
HIC totaal

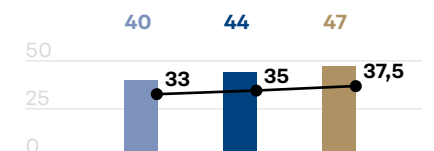
Woninginbraak

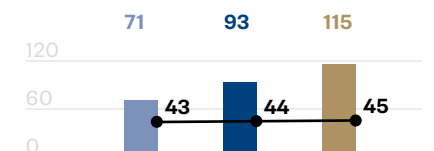
Geweld

Straatroof

Overvallen

■ Gerealiseerde pakkans in 2012
■ Gerealiseerde pakkans in 2013
■ Gerealiseerde pakkans in 2014
— Doelstellingen

Eerbetoon aan MH17

*Het werk is
nog niet af*

Donderdag 17 juli 2014 stortte vlucht MH17 van Malaysia Airlines neer in Oekraïne. 298 mensen kwamen om, onder wie 196 Nederlanders. Ons korps verloor collega Erik van der Poel (28) en zijn vriendin Truike Heemskerk (30). Honderden politiemensen zijn ingezet om de nasleep van de ramp in goede banen te leiden. Nabestaanden informeren, DNA verzamelen, opsporen, terugbrengen, identificeren. Kabels regelen, collega's oproepen, data invoeren, beveiligen, persconferenties geven, koffers uitpakken, fotograferen. De lijst is eindeloos lang. We kunnen niet meer dan een impressie geven van wat dit met ons deed. Compleet kunnen we niet zijn. Wat we gemeen hebben, is het diepe respect voor de nabestaanden. Het werk is nog niet af. Op heel veel plaatsen werken collega's nu nog steeds aan 'MH17'. Tot álles is gedaan, alles is geprobeerd. Drie collega's vertellen over hun bijdrage.

'Je doet het voor de nabestaanden, dat is de drive voor ons allemaal'

Gijs Houben (58), Teamleider forensisch opsporing, lid LTFO
Voor MH17: betrokken bij identificatieproces Hilversum

"Het mortuarium op de kazerne in Hilversum is nog steeds in bedrijf. We doen pogingen opnieuw DNA te bemonsteren in gevallen waarin dit nog niet is gelukt. Daarmee gaan we door tot we écht geen enkele mogelijkheid meer hebben. Daarom gaat het ook nog lang duren. Je doet het voor de nabestaanden, dat is de drive voor ons allemaal. Er was laatst een bijeenkomst met nabestaanden en een collega die er bij was, vertelde hoe aangrijpend dat was. Je voelt je machteloos als je dat verdriet ziet. De collegialiteit die ik ervaar is enorm. Dat begint bij de mensen op mijn eenheid die mijn werk doen. En hier op de site hebben we elkaar. Dat is de beste opvang voor als je er even doorheen zit. Er zijn momenten in het werk dat ik word geraakt door een detail en dan krijgt zo'n slachtoffer een gezicht. Het zou niet goed zijn als het me op zo'n moment niets zou doen. De sfeer en de teamgeest zijn heel goed. Laatst

namen we afscheid van de teamleider van de Australiërs. 'Als jullie me nodig hebben, spring ik direct in het vliegtuig', zei die man. Alsof hij om de hoek woonde. Dat was echt fantastisch. Het was goed dat ons identificatiewerk een paar keer in de media is toegelicht, want er wordt veel onzin over verspreid. Het probleem is dat de nabestaanden dat ook allemaal horen en lezen, die zuigen die informatie op omdat ze wanhopig zoeken naar antwoorden. Dat is triest. Soms hoor of lees ik dingen en denk dan: 'Als je niet weet hoe het zit, houd dan je mond dicht'. Het besef dat het nog niet klaar is, hebben we allemaal in Hilversum. Dit dossier zal een open eindje voor me worden, dat is nu al duidelijk. Dat heb je als politiemannet met zaken waarin niet alle antwoorden worden gevonden. Naast de identificatie van de slachtoffers is het belangrijk dat de waarheid boven tafel komt. Dat door een feitenonderzoek vast komt te staan wat er is

gebeurd. Als dat zo is, hoop ik dat de conclusies internationaal worden geaccepteerd. Het is ook goed dat er al een begin is gemaakt met het strafrechtelijk onderzoek, ook al weten we dat dit een hele lange weg gaat worden."

**Doorgaan tot er
echt geen enkele
mogelijkheid
meer is**

‘Mensen hun naam teruggeven, daar gaat het mij om’

**Gerard Alberts (55), Rechercheur
Voor MH17: Familierechercheur**

“Mijn maat en ik begeleidden de nabestaanden van vier slachtoffers van MH17. Mensen hun naam teruggeven, daar gaat het me om. Samen met de nabestaanden maakten we de beschrijvingen die nodig waren voor de identificatie van de slachtoffers. We wilden weten hoe deze mensen eruit zagen. We vroegen foto’s van het afscheid op de luchthaven, want: wat droegen ze die dag? Sieraden, lichaamskenmerken, alle informatie is bruikbaar. Tegelijkertijd helpt het bij de verwerking dat nabestaanden ook zelf iets kunnen doen. Vanzelf komen allerlei verhalen. Een selfie vanuit het vliegtuig. De allerlaatste foto die iemand maakte. Het ging echt voor me leven hoe iemand was. Toch probeerde ik bij de nabestaanden professioneel te blijven, wat afstand te houden. Op verzoek van de familie waren we bij de herdenkingsdienst voor een vader en moeder. Een paar

dagen later konden wij melden dat zij allebei zijn geïdentificeerd. Ik vond dat nieuws brengen spannend. De nabestaanden reageerden met dubbele gevoelens: het is nu definitief. En ook: gelukkig zijn ze wel gevonden, allebei. Zij hebben hen een uitvaart kunnen geven en kunnen dit gaan verwerken. Van sommige anderen wordt misschien niets meer gevonden. Sindsdien spreken we deze nabestaanden niet of nauwelijks meer. We hebben ze in het begin verteld hoe beperkt onze rol is. Nadat we het nieuws hadden verteld, zeiden ze: ‘Bedankt voor het nieuws, nu zien we jullie vast niet meer.’ Dat voelt wel even raar: je bouwt zo’n band op. Eigenlijk hoop ik dat wij hen straks nog de persoonlijke eigendommen mogen teruggeven. De nabestaanden van de twee andere slachtoffers bel ik op hun verzoek nu niet. Alleen voor een identificatie. Ik weet hoe hen de schrik

om het hart slaat, steeds als de telefoon gaat. Als familierechercheur kan ik heel veel steun bieden. En ik kan laten zien dat de politie meer doet dan bonnetjes uitdelen. Mensen zien nu de keerzijde van ons vak.”

‘Het was zó verdrietig’

**Dominique Genty (51), administratief ondersteuner
Voor MH17: registreerde e-mails met informatie over slachtoffers**

“Ik hield als administratief ondersteuner de mailbox van de frontoffice bij op de kazerne in Hilversum. Daar kwam alle informatie over de Nederlandse slachtoffers binnen. Van de mensen zoals ze waren. Ik gaf die foto’s een plek. Het was zó verdrietig. Beelden van blije mensen, spelende kinderen, samen op de bank, schoolfoto’s, selfies die op het laatste moment vanaf Schiphol werden verstuurd. Er kon van alles in een bestand zitten. Paspooten, IMEI-gegevens van telefoons, foto’s van knuffels. In de hoop dat het kon helpen bij de identificatie. Boeken, slabbetjes, overal kregen we foto’s van. En dat registreerde ik dan, zodat voor de identificatie alles keurig beschikbaar was. Ik had ook mapjes die lang leeg bleven. Dan wilde ik de

familierechercheur bellen om te zeggen dat er iets moest komen. Maar, realiseerde ik me, die deed er natuurlijk al alles aan. Het geeft een enorme voldoening om uiteindelijk een lichaam bij de nabestaanden terug te krijgen. Voor de mensen van het Landelijk Team Forensische Opsporing is dat de drijfveer. Voor mij ook, alleen was ik minder voorbereid. Als er een kist wegging, dacht ik alleen maar: ‘Och jeetje, de familie dacht dat hij of zij gewoon op vakantie ging’. Ik zag er een gezicht bij. Toen de mailbox minder volliep en de identificatie bezig was, ben ik andere klussen gaan doen, zoals een namenlijst controleren voor de begrafenisondernemer. Op het laatst is me gevraagd of ik foto’s van de inhoud van de kisten wilde registre-

ren, maar dat vond ik te confronterend. Daar heb ik nee tegen gezegd.”

1

Realisatie nationale politie

Realisatie nationale politie

In 2014 is veel werk verzet om het nieuwe korps verder vorm te geven. De eerste helft van het jaar stond in het teken van het actualiseren van de realisatieplanning. De minister van Veiligheid en Justitie stelde in mei 2014 het geactualiseerde realisatieplan vast. In de tweede helft van het jaar lag de nadruk op de voorbereiding van de basisteams en de districtsrecherches, die op 1 januari 2015 aan het werk zouden gaan. Ook zijn in 2014 de nieuwe leidinggevenden geselecteerd, ontvingen alle medewerkers een brief over de verwachte uitkomst van de personele reorganisatie en werden voorbereidingen getroffen voor het werken in de nieuwe organisatiestructuur.

Eenheden en bedrijfsvoering

Het voorbereiden van de nieuwe basispolitiezorg, met als kern de basisteams en districtsrecherches, had in 2014 prioriteit. De belangrijkste ambities waren een werkend ‘driehoeksoverleg’ en het benoemen van teamchefs en wijkagenten volgens het inrichtingsplan. De planning is dat uiterlijk 1 juli 2015, conform de motie Segers/Oskam, op eenheidsniveau wordt voldaan aan de norm van één wijkagent op vijftienduizend burgers. Om hiertoe te komen zijn eind 2014 vacatures opengesteld. Ook is in 2014 gewerkt aan de verdere integratie van de voormalige politiekorpsen tot de nieuwe politie-eenheden, bijvoorbeeld door intensiever samen te werken of afdelingen samen te voegen.

Om de dienstverlening aan burgers uniformer te maken, zijn in 2014 werkingsdocumenten opgesteld, waarin de processen staan beschreven. De implementatie van de werkingsdocumenten start begin 2015.

De sturing van de bedrijfsvoeringsonderdelen van de voormalige korpsen is in

de loop van 2014 ondergebracht bij het Politiedienstencentrum (PDC). Het PDC richtte zich in 2014 onder andere op het realiseren van de landelijke salaris- en personeelsadministratie. Ook ondersteunde het PDC de voorbereidingen voor de basisteams en districtsrecherches. Deze ondersteuning bestond uit het aanpassen van de informatievoorzieningsystemen en het herschikken van de huisvesting. Dit laatste na afstemming in het Artikel 19-overleg tussen de minister van Veiligheid en Justitie, de regioburgemeesters, het Openbaar Ministerie en de korpschef.

Personele reorganisatie

In 2014 ging de personele reorganisatie van start. Het proces begon met de selectie van leidinggevenden. Circa 98 procent van de teamchefs en 92 procent van de sectorhoofden is in december 2014 benoemd. De nieuwe leidinggevenden zijn gestart in januari 2015. Alle medewerkers ontvingen eind november 2014 een brief over wat naar verwachting hun functie in de nieuwe organisatie wordt. Een brief met het definitieve plaatsingsbesluit volgt in de loop van 2015. Omdat de bezetting op

het gebied van ondersteuning en leiding verkleind moet worden, is de medewerkers in deze categorieën de mogelijkheid geboden om, ondersteund door extra voorzieningen, hun loopbaan buiten de politie voort te zetten. In totaal is tot en met december 2014 aan 404 medewerkers deze mogelijkheid toegekend. Een aantal aanvragen moet nog beoordeeld worden. Het reorganisatieplan is begin november 2014 aangeboden aan de Centrale Ondernemingsraad (COR). Op 16 januari 2015 heeft de COR, na een negatief advies en nieuwe onderhandelingen in december, een positief advies uitgebracht. De voorwaarden die de COR stelt, gaan onder meer over de kosten van de reorganisatie, een verantwoorde overgang naar de nieuwe bedrijfsvoering, het opvangen van extra reistijd, het bieden van mogelijkheden voor Het Nieuwe Werken, het evalueren van de formatie en garanties voor medewerkers die niet in één keer naar de definitieve plaats van tewerkstelling kunnen overgaan.

Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie

Voor de personele reorganisatie moest het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP) zijn afgerond. In het LFNP staan alle functies binnen de politie beschreven. Hetzelfde werk moet op deze wijze landelijk gelijk gewaardeerd worden en mobiliteit moet gemakkelijker zijn. Medewerkers ontvingen in december 2013 het definitieve besluit daarover. In totaal hebben 9872 medewerkers hiertegen bezwaar gemaakt. De bezwaren zijn afgehandeld met een beslissing op bezwaar, waartegen een medewerker in beroep kon gaan bij de bestuursrechter. Tot december 2014 gingen 2652 politiemedewerkers in beroep.

Evaluatie Politiewet 2012

Eind 2013 is de commissie Evaluatie Politiewet 2012 door de minister van Veiligheid en Justitie ingesteld en benoemd. De commissie heeft tot taak om de doeltreffendheid en de effecten van de Politiewet 2012 in de praktijk te onderzoeken. Voor 1 oktober 2015 brengt de commissie daarover een deelrapport uit, dat voor het grootste deel gaat over de situatie in de Eenheid Oost-Nederland. Voor 1 oktober 2017 brengt de commissie het landelijk rapport uit, inclusief haar aanbevelingen aan de minister. Door de Erasmus Universiteit Rotterdam is een blauwdruk voor die evaluatie opgeleverd aan de commissie. Deze blauwdruk dient als basis voor de opzet en uitvoering van het onderzoek.

Onderzoeken

De Inspectie Veiligheid en Justitie voerde in 2014 haar tweede en derde onderzoek uit naar de voortgang van de vorming van de nationale politie. De inspectie verrichtte onder andere onderzoek naar de relatie van de politie met het bevoegd gezag (burgemeesters en officieren van justitie). De uitkomst daarvan was dat burgemeesters en leden van het Openbaar Ministerie over het algemeen tevreden zijn over de wijze waarop de politie hen in staat stelt om hun gezag uit te oefenen. Hoewel de burgemeesters geen verdringing van lokale prioriteiten ervaren, geven zij er wel blijk van dat ook in de toekomst voldoende aandacht moet zijn voor een goede invulling van hun gezagsrol. Het andere onderzoek was gericht op de voorbereidingen voor de basisteams en districtsrecherches. De conclusie was dat de ambities haalbaar zijn. Tegelijkertijd werd een aantal risico's benoemd, met name in het tijdig op orde krijgen van de ondersteuning en ICT. Een aantal bevindingen van de inspectie leidde tot directe actie binnen de politie.

De verbeterpunten voor de lange termijn hebben, samen met de bevindingen van andere toezichthoudende instanties, zoals de Commissie van toezicht op het beheer van de politie en de Reviewboard Aanvalsprogramma Politie, geresulteerd in de opdracht voor versterking van de regie en strategie, versterking van de kennis en kunde en het actualiseren van het realisatieplan. De andere toezichthoudende instanties gaven aan dat de politie voor een enorme verandering opgaaf staat en dat de ambitie erg hoog is, waardoor de werkdruk toeneemt en de organisatie onder druk komt te staan. Hun aandachtspunten:

het verbeteren van de regie op de veranderingen, de integraliteit binnen de bedrijfsvoering en de aansluiting van de bedrijfsvoering op de operatie, en de voortgang van ICT-aanpassingen. Onder andere de uitkomsten van eerder genoemde onderzoeken, hebben geleid tot de opdracht aan de korpsleiding tot het herijken van het realisatieplan.

Cultuur

Onderdeel van de vorming van de nationale politie is een cultuurverandering. Die moet bestaan uit het vergroten van vertrouwen en professionele ruimte en het realiseren van meer operationeel leiderschap. Diverse landelijke initiatieven, waaronder De Hark Voorbij en Blauw Vakmanschap dragen bij aan deze thema's. De Hark Voorbij gaat over het organiseren op basis van vakmanschap, verbinding, vertrouwen en inspiratie. Zo moet professionele ruimte ontstaan. Blauw Vakmanschap biedt een gespreksmethode aan voor een dialoog over politievakmanschap. Het programma heeft een eigen kennisbank en de methodiek is opgenomen in het politieonderwijs.

Communicatie

Voor de communicatie over de veranderingagenda zijn een informatiekraant en de intranetsite ‘Bouwen aan 1 politie’ gemaakt. Ook zijn communicatiemiddelen ontwikkeld ter ondersteuning van leidinggevenden. Het uitgangspunt is dat de informatie over de veranderingen wordt gebracht vanuit het perspectief van de medewerker.

Het nieuwe blauw op straat

*Praktisch,
comfortabel
en beter
passend bij
het werk
op straat*

In juni kregen collega's uit de Eenheid Limburg als eersten het kledingpakket uitgereikt. Daarna volgde de rest van het korps. Eind 2014 waren alle 32.500 executieve collega's op straat in een nieuw jasje gestoken.

De collectie:

- twee zomerbroeken en twee winterbroeken
- vier polo's met korte mouwen en vier met lange mouwen
- een paar schoenen
- een windstopper
- een all weather jacket
- een cap
- een veiligheidsvest met drie hoezen
- drie paar epauletten

Made in Polen (broek), Tunesië (cap), Turkije (polo), Indonesië (all weather jacket en softshell), Kroatië en Slovenië (schoen) en Duitsland (veiligheidsvest). Alle bedrijven hebben een certificaat van de International Labour Organisation (geen kinderarbeid of uitbuiting) en certificaten voor milieuvriendelijkheid en kwaliteit.

Feiten

Uit een enquête onder 33.134 collega's bleek dat de **polo** als de grootste verbetering wordt gezien. Bij de collega's van 18-25 jaar was dit 97,5 procent. De oudste groep collega's (55+) was iets minder enthousiast: van hen vond 78 procent het een verbetering.

Franse politieagenten dragen precies hetzelfde model **cap**.

In het **veiligheidsvest** zit een steekwonderende laag in de vorm van een maliënkolder (een vest met metalen ringen), net als in de riddertijd. Een kogel komt ook niet ver: het vest deukt maximaal 36 millimeter in, terwijl 44 millimeter is toegestaan.

Er zijn drie kleuren **hoezen** voor het veiligheidsvest: wit (onder de kleding),

blauw (over de kleding) en geel (horeca en verkeerscontroles). In totaal was voor de 120.000 hoezen 159 kilometer stof van 1,5 meter breed nodig.

Er zijn 160.000 **broeken** gemaakt. Hiervoor was ruim 250 kilometer stof van 1,5 meter breed nodig. Dat is hemelsbreed de afstand tussen Maastricht en Groningen.

De **schoen** is waterdicht en van leer. De schoen bestaat uit 140 onderdelen. Het kost 250 handelingen om hem in elkaar te zetten. De zool is bestand tegen harde voorwerpen zoals spijkers.

2

Landelijke prioriteiten

Landelijke prioriteiten

Voor de periode 2011 tot en met 2014 zijn in overleg met het – toenmalige – Korpsbeheerdersberaad, de Raad van Korpschefs en het College van procureurs-generaal landelijke prioriteiten vastgesteld. Deze landelijke prioriteiten sloten mede aan op de problemen die op lokaal niveau met voorrang om een oplossing vroegen: een veilige buurt voor bewoner en ondernemer, een offensief tegen ondermijnende en georganiseerde criminaliteit, de aanpak van criminele vreemdelingen, het tegengaan van cybercrime en het verbeteren van de dienstverlening van de politie. In de jaarverslagen van de eenheden wordt gerapporteerd over de regionale prioriteiten die zijn opgesteld met het bevoegde gezag. In 2014 zijn nieuwe landelijke prioriteiten vastgesteld voor de periode 2015-2018.

Aanpak criminele jeugdgroepen

Doel 2014

Het aanpakken van alle aanwezige en geregistreerde criminele jeugdgroepen, gezamenlijk met en onder regie van het lokaal gezag.

Voor de aanpak van deze criminele jeugdgroepen streeft de politie naar een betekenisvolle interventie richting individuele jongeren om recidive te voorkomen. De integrale aanpak is persoons- en probleemgericht, waarbij maatregelen op het gebied van zorg, preventie, straf en openbare orde gecombineerd worden ingezet.

Naast de handhavende en opsporende taak heeft de politie een signalerende taak in de aanpak van jeugdgroepen. De politie biedt de gemeente en het Openbaar Ministerie als regievoerders een rapportage aan over de aanwezigheid van criminele jeugdgroepen in het publieke domein. Op basis van gezamenlijke prioritering worden deze

groepen vervolgens integraal en gericht aangepakt.

Resultaat 2014

Over het algemeen was de politie, samen met het lokale gezag en ketenpartners, in 2014 succesvol in de aanpak van zowel criminele jeugdgroepen als overlast gevende en hinderlijke jeugdgroepen. In de volle breedte is een daling van het aantal groepen te zien. Daarnaast worden nieuwe, opkomende groepen aangepakt. Bij grensoverschrijdend gedrag van jongeren zet de politie zich in om samen met de ketenpartners een passend en betekenisvol antwoord te geven dat in verhouding staat tot de specifieke situatie van de jongeren. Hoewel de aanpak succesvol is, moet niet vergeten worden dat er veelal sprake is van een hardnekkige problematiek, die voortdurende aandacht van politie, gemeente en Openbaar Ministerie nodig heeft. Dit komt doordat de samenstelling, aard en omvang van jeugdgroepen dynamisch en fluïde zijn: ze komen, gaan of ontwikkelen zich. Daarom is het geschetste beeld

niet meer dan een momentopname. De aanpak van criminele jeugdgroepen in de eenheden gaat echter onverminderd door.

Afgelopen jaar signaleerde de politie 33 criminele jeugdgroepen, waarvan 97 procent lokaal is geprioriteerd. Ongeveer 88 procent van de leden is strafrechtelijk aangepakt en kwam met justitie in aanraking. Van hen kreeg 92 procent een of meerdere strafrechtelijke interventies opgelegd.

De Makadogroep in Purmerend
51 jeugdige criminelen die samen jaarlijks 400 strafbare feiten pleegden, dat was eind 2012 de stand van zaken rond de Makadogroep in Purmerend. Het dieptepunt: een schietpartij in de achtertuin van nietsvermoedende buurtbewoner. “Hierdoor kwam de aanpak in een stroomversnelling”, zegt jeugdcoördinator Gert Jan Schipper. De analyse van de politie gaf een duidelijk beeld van de groep: jongens van 12 tot 27 jaar die veelal bekend waren bij hulpverlening, reclassering, leerplicht en jongerenwerk. Schipper: “We

hebben ingezet op werk, scholing en dagbesteding. We hebben de jongeren bijvoorbeeld sollicitatiecursussen aangeboden. Niet vrijblijvend: voor iedere opleiding moesten ze een contract tekenen, zodat we wisten dat ze zich serieus zouden inzetten. Ze kregen er zelf vertrouwen in en vertelden hun groepsgenoten over de goede ervaringen. Daarnaast hebben we ze een plek gegeven in de wijk, een voormalig kraakpand is hun honk geworden. Daar komen ze nog steeds samen.” Van een criminele jeugdgroep is nu geen sprake meer, vertelt Schipper. “We hebben voor een intensieve aanpak gekozen, we zaten wekelijks met veel partijen om tafel. Door de korte lijnen is de aanpak geslaagd. En de rol van de gemeente is bepalend. Het komt erop neer dat je die jongeren echt moet willen helpen, dan kan er heel wat van de grond komen.”

High impact crime

De doelstelling is het aanpakken van delicten met een grote inbreuk op het slachtoffer en diens omgeving, zoals woninginbraken, overvallen, straatroven en geweld. Het terugdringen van deze delicten draagt fors bij aan het maatschappelijke gevoel van veiligheid.

Resultaat 2014

Woninginbraken

Samen met gemeenten, Openbaar Ministerie, veiligheidshuizen, woningcorporaties en burgers ontplooiden de eenheden uiteenlopende activiteiten om het aantal inbraken terug te dringen. De politie richtte zich vooral op de ontwikkeling van preventieve maatregelen, het standaardiseren van het werkproces, het mede uitvoeren van een persoonsgerichte aanpak, het doorrecheren

en het Donkeredagenoffensief. Vanaf 2013 investeert de politie tijdens de donkere dagen – grofweg tussen september en april – extra in de aanpak van woninginbraken door meer te surveilleren in bepaalde buurten en preventieve acties te houden. Daarnaast zijn er diverse publiekscampagnes ontwikkeld, zoals ‘Licht zet inbrekers in het zicht’ en ‘Maak het inbrekers niet te makkelijk’ (Harm Alarm), om burgers bewust te maken dat zij zelf maatregelen kunnen treffen om slachtofferschap te voorkomen.

Overvallen en straatroven

De landelijke aanpak van overvallen en straatroven is verder versterkt met een dadergerichte en gebiedsgerichte aanpak. Elk kwartaal verschijnt de nieuwsbrief ‘Landelijke Overvalcoördinatie’. Daarnaast is er een maandelijks rapportage die nader ingaat op de ontwikkeling per eenheid van het aantal overvallen, straatroven en ram- en plofkraken. Hierin staat ook informatie over gevoelige objecten, hotspots, hottimes, slachtoffers, aangehouden verdachten, werkwijzen en soorten buit. In samenwerking met verschillende partners zijn campagnes ontwikkeld, zoals ‘Ben je het waard om beroofd te worden?’ en ‘Minder cash wel zo veilig!’ Om het aantal ram- en plofkraken terug te dringen, is de coördinatie op de heterdaadinzet bij ram- en plofkraken verder ontwikkeld. Tot slot is er fors geïnvesteerd in de publiek-private samenwerking. In 2014 sloten de banken (ABN AMRO, ING, Rabobank, SNS Reaal), de politie en het Openbaar Ministerie een convenant om gericht en sneller informatie uit te wisselen. Hierdoor ontstaat er sneller en beter inzicht in trends en werkwijzen van potentiële daders. De politie kan zo effectievere voorzorgsmaatregelen treffen en de opsporing vereenvoudigen.

Veel aandacht voor preventie van woninginbraak

Een ander speerpunt betreft de aanpak van woningovervallen. Deze maken ruim veertig procent uit van het totaal aantal overvallen. Hoewel in 2014 een daling van negentien procent is ingezet, blijft dit delict een indringende schending van de persoonlijke levenssfeer.

Geweld

In 2014 werd het driejarige Landelijk programma Aanpak geweld (LpAg) afgerond. Het programma richtte zich op een integrale aanpak van het meest voorkomende geweld. Onder geweld wordt in dit verband verstaan mishandeling, openlijke geweldpleging tegen personen en bedreiging. Er is geïnvesteerd in de aanpak van uitgaansgeweld en geweld in de woonwijk. Daarnaast was er aandacht voor huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen hulpverleners. Het LpAg heeft de afgelopen jaren producten en praktische kennis ontwikkeld voor de aanpak van geweld door de politie. Zo werd er een ‘risicotaxatieinstrument geweld’ ontwikkeld, is er een geweldsscan ontworpen op basis van de gebiedsscan, is er een uniforme persoonsgerichte aanpak geïntroduceerd en is er een handreiking opgesteld voor de communicatie na ernstige geweldsincidenten met een maatschappelijk impact.

Het risicotaxatieinstrument (RTI) specifiek voor geweld brengt automa-

‘Zelfs onze trouwvideo was weg’

Collega Tom de Zoete slachtoffer van woning-inbraak

Wie een inbraak meemaakt, vergeet dat nooit meer. Dat geldt ook voor collega Tom de Zoete (53), teamchef Arrestantenzorg en chef van dienst (Eenheid Rotterdam). Hij belandde plotseling in de rol van slachtoffer.

“We komen terug van een weekendje weg. De voordeur opent stroef en de kast in de hal is overhoop gehaald. Ik weet genoeg: een inbreker. Voor 7500 euro is er aan schade; de gevel achter is beschadigd, het bovenraampje met grof geweld geforceerd. Behalve twee laptops is er geld weg en kostbare familiesieraden van mijn vrouw. Voor haar voelt het alsof haar herinneringen zijn gestolen. Ook onze trouwvideo is weg. De beelden van de vele collega’s op de bruiloft, onze kids erbij, de erehaag bij het stadhuis – alles is weg. Dat maakt me zo boos.”

Onderzoek

“De wijkagent komt direct na onze melding en begint een buurtonderzoek. Daar komt niets uit. Forensische Opsporing gaat aan de slag. Helaas vinden ze geen vingerafdrukken, wel sporen van een voetafdruk en werktuigsporen op het achterraam. Die worden opgeslagen in de database. De opvang is perfect. De collega’s nemen echt de tijd om te luisteren en steunen me wanneer ik het te kwaad krijg. Later brengt de wijkagent de aangifte persoonlijk langs en vraagt weer hoe het met ons gaat. Dat is een collega die het snapt. Maar daarna hoor ik niets meer. In de nacht van de inbraak is naast mijn huis een auto gecontroleerd. Naam en kenteken zijn bekend bij de politie. Na twee weken informeer ik bij de recherche hoe het ervoor staat. De informatie is niet doorgespeeld, omdat het niet relevant zou zijn. Volgens het protocol doen ze niets met het signalement. Ik had een

actievare houding van de recherche verwacht. Ik ontplof bijna en besluit om dan zelf maar op onderzoek uit te gaan. Daaruit komt een mogelijke kandidaat naar voren. Tijdens een controle herkennen collega’s de verdachte. In zijn auto ligt een rode koevoet die bij eerdere inbraken is gebruikt. Met de verfsporen op dat werktuig gaat de recherche aan de slag. De sporen leveren bewijs van vijftien woninginbraken. Vier jaar moet de inbreker zitten. Nu we één korps zijn, zijn er speciale woninginbraakteams. Die zoeken actiever naar verbanden tussen werkwijze, gebruikte werktuigen en verdachte personen.”

Rechttop

“Door mijn ervaring weet ik nu wat iemand voelt. Angst dat de inbreker terugkomt. Maar ook woede over zo’n loser die het niks kan schelen dat hij je leven in de war schopt. Een zinnetje als ‘Hoe gaat het met je?’ is zo belangrijk. Mijn advies aan collega’s: houd de bewoner op de hoogte. Vertel het ook als er geen match is met andere sporen. Daar kun je als bewoner beter mee leven dan om helemaal niets meer te horen. In mijn geval was het fijn dat de buurtagent na twee weken weer langskwam. Dit contact heeft mij geholpen om de inbraak een plek te geven. En je kweekt als agent veel goodwill en misschien zelfs extra oren en ogen in de wijk.”

Burgers betrekken

Landelijk projectleider Woninginbraken Rodney Bos streeft naar meer

heterdaad, onder meer door burgers bewust te betrekken bij het politiewerk. Ook hoopt hij dat de webtoepassing Misdaad in Kaart (MIK) burgers stimuleert om preventief maatregelen te treffen tegen inbraak. Verder kan de politie actiever werken op forensische (DNA-)sporen, ‘hotspots en hottimes’, ‘geliefde’ locaties van inbrekers en veelplegers. Deze aanpak heeft succes: het aantal inbraken daalde in 2014 met negentien procent.

Beter luisteren naar slachtoffer

Sinds 2013 krijgen slachtoffers binnen twee weken bericht hoe het met hun zaak staat. In een landelijke meting werd gekeken wat het effect was van deze maatregel op het vertrouwen in de politie. Dat steeg bij burgers die een terugmelding kregen van 63 naar 83 procent. In 2014 zijn voorbereidingen getroffen voor de Aangiftevolg-service. Dit systeem biedt slachtoffers de mogelijkheid om zelf op elk gewenst moment de status en voortgang van hun aangifte te bekijken.

tisch, vanuit het bedrijfsprocessen-systeem en op basis van wetenschappelijk vastgestelde risicofactoren, het risico op geweldpleging voor elke persoon in dat systeem in kaart. Door met de uitkomst van het RTI geweld te ordenen is het mogelijk om personen met elkaar te vergelijken en te zien bij wie het risico op geweldpleging het grootst is. Het RTI geweld is ingebouwd in het nieuw ontwikkelde BVI-Bluelist, een handige tool om op basis van geprioriteerde veiligheidsproblemen te komen tot de personen die ertoe doen.

Met de geweldsscan, als onderdeel van de gebiedsscan, krijgt de politie inzicht in de belangrijkste lokale geweldsproblemen en kan de politie een selectie maken van de groep stelselmatige geweldplegers. De informatie die dat oplevert wordt gekoppeld aan de kennis die wijkagenten, jeugdagenten, coördinatoren en anderen ‘op straat’ opdoen. Zo ontstaat er een goed beeld van de aard en omvang van het geweld en de geweldplegers, waardoor de politie betere beslissingen kan nemen. Als blijkt dat een dader verdacht wordt van meerdere geweldsdelicten, kunnen de politie en ketenpartners beslissen om een persoonsgerichte aanpak (PGA) toe te passen. Dit past binnen de taak van de politie om te signaleren en adviseren. Voor de selectie van de personen is een uniforme persoonsgerichte aanpak ontwikkeld. Hiermee wordt één lijn getrokken voor de gehele politieorganisatie als het gaat om de PGA, ongeacht het soort delict. Zo wordt ervoor gezorgd dat een verdachte, in dit geval van een geweldsdelict, op een effectieve en uniforme wijze wordt aangepakt. Geweldsincidenten kunnen een grote maatschappelijke onrust veroorzaken. Denk bijvoorbeeld aan een ernstige

mishandeling in een drukke straat of veelvoorkomende bedreigingen in een buurt of wijk. Een dergelijk incident kan leiden tot gevoelens van onzekerheid of angst onder burgers, maar ook tot grootschaliger onrust of rellen. De juiste communicatie door de politie rondom dergelijke geweldsincidenten kan bijdragen aan het beperken van maatschappelijke onrust. Daarvoor is de handreiking ‘Communicatie bij maatschappelijke onrust na ernstige geweldsincidenten’ opgesteld. Deze hanteert de politie bij geweldsincidenten die een grote maatschappelijke onrust kunnen veroorzaken.

Het thema geweld heeft, zeker na afronding van het LpAg, een vaste plaats in het werk van de politie.

Heling

De aanpak van heling is in 2014 geïntensiveerd door het verstoren van de afzetmarkt van opkopers met behulp van het Digitaal Opkopersregister (DOR) en de Stop Helingdatabase. In negen eenheden draaien DOR-pilots. Op dit moment zijn er ruim honderdertig gemeenten en meer dan dertienhonderd opkopers aangesloten op het DOR. De Stop Helingdatabase wordt dagelijks geactualiseerd en bevat de goederen die bij de politie zijn aangegeven als gestolen. Via stopheling.nl kunnen burgers checken of tweedehands goederen als gestolen geregistreerd staan. Dit kan ook met de Stophelingapp, die via stopheling.nl beschikbaar is. Met de app kan men daarna een melding bij de politie doen, zodat deze actie kan ondernemen. In een jaar tijd leverde dit meer dan 324 meldingen op. De app is ruim 32.000 keer gedownload. Zo bemoeilijkt de Stop Helingdatabase de verkoop van gestolen goederen en vergroot deze de pakkans.

Mobiel banditisme

De politie intensiveerde in 2014 de acties tegen internationaal rondtrekkende, criminele groepen. Zo voerde de Landelijke Eenheid, in samenwerking met verschillende internationale partners, enkele grote opsporingsonderzoeken uit naar vermogensdelicten door mobiele dadergroepen. De hulp van binnen- en buitenlandse partners (bijvoorbeeld de Roemeense politie) versterkte op grote evenementen als Koningsdag en Gay Pride de aanpak van zakkenrollerij. Hierdoor daalde het aantal aangiften significant. Tot slot heeft Europol twee grote (inter)nationale acties georganiseerd tegen mobiel banditisme, ‘Trivium’ en ‘Archimides’. Daarbij werden tientallen arrestaties verricht en zijn gestolen goederen, contant geld, voertuigen en vuurwapens in beslag genomen.

Cijfers

De cijfers laten zien dat de landelijke HIC-aanpak vruchten afwerpt. De beoogde daling van het aantal HIC-delicten is in de volle breedte gerealiseerd, evenals het beoogde aantal afgehandelde verdachten. De pakkans voor alle HIC-delicten moest in 2014 met een kwart omhoog.

Het begrip ‘pakkans’ ten aanzien van HIC-delicten is gedefinieerd als de ‘verdachtenratio’¹. De uiteindelijke HIC-verdachtenratio kwam over 2014 uit op 48 procent. De doelstelling is hiermee gerealiseerd.

1. De verdachtenratio betreft het aantal afgehandelde verdachten van de misdrijven gedeeld door het aantal misdrijven x 100. De aantallen worden gegenereerd uit de politiesystemen.

De gebiedsscan combineert kennis uit politiesystemen met die van de wijkagent

Woninginbraken

De minister heeft aan de Tweede Kamer aangegeven dat het aantal woninginbraken in 2017 moet zijn teruggedrongen tot maximaal 65.000.² Voor 2014 moest het aantal woninginbraken afnemen tot maximaal 83.000 om deze ketenbrede doelstelling te kunnen behalen. Uiteindelijk is het aantal woninginbraken in 2014 met 19 procent fors gedaald, waardoor het totale aantal woninginbraken uitkwam op 71.100.

Overvallen

Het aantal overvallen daalde in 2014 met 22 procent (ten opzichte van 2013). In 2014 werden 1267 overvallen gepleegd. De doelstelling van maximaal 1900 overvallen in 2014 is daarmee ruimschoots behaald. Het oplosingspercentage lag op 36 procent.

Straatroven

Het aantal straatroven daalde in 2014 naar 5429. Hiermee is de doelstelling om het aantal straatroven met 25 procent te verminderen in 2014 (streefgetal: 6557) behaald.

Geweld

Het aantal geweldsmisdrijven nam af tot 88.345. Hiermee is de doelstelling voor 2014 (streefgetal: 92.609) behaald.

Veiligheid op straat

Doel 2014

De Gebiedsscan Criminaliteit en Overlast (GCO) is voor de politie hét instrument om de veiligheidssituatie in een gebied in kaart te brengen. Daarnaast is de scan een hulpmiddel bij advisering aan het lokaal bestuur. Het streven is dat op 1 januari 2015 alle robuuste basisteams voor alle gemeenten een gebiedsscan beschikbaar hebben.

Resultaat 2014

De GCO is een hulpmiddel voor de lokale teams om zicht te krijgen op wat er speelt in het gebied. De gebiedsscan brengt in kaart waar wat wanneer gebeurt in een gemeente, wijk of buurt. Dit hulpmiddel combineert kennis van meldingen en incidenten uit de politiesystemen met de straatkennis van de wijkagent. Daarmee geeft de scan een compleet beeld van wat er echt aan de hand is en wat de belangrijkste ontwikkelingen in de lokale veiligheidssituatie zijn. De gebiedsscan bevat het beeld dat het lokale team heeft van de problematiek in zijn gebied en kan relevant zijn voor het veiligheidsbeleid van de gemeente.

In 2014 gingen de eenheden aan de slag met de verdere invoering en ontwikkeling van de gebiedsscan. Daarbij maakten ze gebruik van een uniform dataformat met overal dezelfde datadefinities en bronsystemen. In alle eenheden is gekozen voor een projectmatige aanpak, waarbij een projectleider de uitvoering van de gebiedsscan in de eenheid begeleidt. De Politieacademie begeleidt de landelijke uitvoering.

De GCO is bedoeld voor lokaal gebruik. Het gebruik dient toegesneden te zijn op de lokale situatie. Er kunnen dus verschillen zijn in intensiteit en frequentie van de uitvoering. Sommige basisteams maken elk jaar één scan via aparte sessies, andere teams laten in maandelijks werkoverleg de scangegevens de revue passeren en maken op basis daarvan periodiek een ‘veiligheidsplaatje’. Ook in de realisatie van de GCO bestaan er verschillen. Sommige basisteams bieden hun product aan de gemeenten aan, andere basisteams betrekken in een eerder stadium gemeente en andere veiligheidspart-

ners op onderdelen. De verschillen zijn gebaseerd op de werkafspraken die lokaal met de gemeente(n) worden gemaakt. Doorgaans bespreekt de lokale driehoek de gebiedsscan.

In de rapportage aan het lokaal bestuur geeft de GCO altijd een *cijfermatig* overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van *vermogenscriminaliteit*, *geweld* en *overlast*. De scan belicht een periode van vier jaar, om zichtbaar te maken of bepaalde vormen van criminaliteit structureel toe- of afnemen en om te kijken naar mogelijke verklaringen daarvoor. Bovendien doet de politie suggesties voor de aanpak van de problematiek. In de gebiedsscan wordt ook gekeken naar relevante dadergroepen en de aanwezige jeugdgroepen in het gebied.

In alle eenheden is de uitvoering van de gebiedsscan van start gegaan. De uitgangssituatie was daarbij verschillend. Sommige eenheden werkten reeds

2. Tweede Kamerbrief ‘Aanpak high impact crime’, 15 april 2013

geruime tijd op deze wijze, voor andere eenheden is de gebiedsscan groten-deels nieuw. Dit is ook terug te zien in de mate waarin eenheden erin geslaagd zijn om in 2014 GCO's op te maken. In totaal zijn er in 2014 275 gebiedsscans aangevraagd door gemeenten, waarvan er 270 vóór 1 januari 2015 zijn opgesteld en besproken met het lokale bestuur. Voor de overige gemeenten dient in 2015 nog een gebiedsscan te worden opgesteld.

De gebiedsscan blijkt in veel basisteams en politie-eenheden een positieve bijdrage te leveren aan de relatie met de gemeente. Daarnaast geeft de scan impulsen aan de teamontwikkeling. Deze werkwijze draagt bij aan het gesprek over het gebied, wat er speelt en hoe het handelen daarop te richten. De scan faciliteert daarmee een probleemgerichte aanpak door de politie en haar partners. Van verschillende zijden zijn er echter ook kanttekeningen geplaatst, bijvoorbeeld als het gaat om de actualiteit van gegevens of om de verhouding tussen inspanningen en opbrengsten. Ook zijn er wensen geuit over de inhoud van de scans, waarbij sommigen pleiten voor de toevoeging van gebieden en anderen voor juist minder omvangrijke scans.

In de loop van 2015 wordt de gebiedsscan geëvalueerd. De portefeuillehouder doet op basis van die evaluatie voorstellen over de toekomstige opzet en uitvoering van de gebiedsscan.

Aanpak dierenmishandeling

Doel 2014

De politie gaf ook in 2014 uitvoering aan de in het regeerakkoord genoem-

de wetgeving over dierenwelzijn. Handhaving van deze wetgeving is 'gewoon politiewerk' en wordt in 2015 verder geïntegreerd binnen de robuuste basisteams. De politie treedt in overleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie om te komen tot een nieuw convenant met de ketenpartners, dat enerzijds recht doet aan de algemene taken van de politie en anderzijds de ruimte biedt om stevig op te treden in het geval van dierenmishandeling en -verwaarlozing.

Resultaat 2014

De handhaving van de dierenwelzijnswetgeving is een reguliere politietaak, die wordt uitgevoerd binnen het domein van de gebiedsgebonden politiezorg (districten en basisteams). De medewerkers in de basisteams worden binnen hun teams ondersteund door op het vakgebied geschoolde taakaccenthouders. Daar waar de politie strafrechtelijk optreedt, dan wel zaken voorbereidt en overdraagt voor bestuursrechtelijke handhaving, werd het onderzoek over het algemeen uitgevoerd door taakaccenthouders dierenwelzijn. De specialistische kennis en ervaring ten aanzien van enerzijds het dierenwelzijn voor specifieke diersoorten en anderzijds de benodigde kennis van het functioneren van de handhavingketen, maken het wenselijk, zo niet noodzakelijk dat een taakaccenthouder word ingezet. Daarnaast vindt ondersteuning plaats door de inzet van Politiekennisnet en – als afgeleide daarvan – een voor politiemensen en ketenpartners beschikbare mobiele app.

In 2014 zijn aanvullende werkafspraken gemaakt met diezelfde ketenpartners (Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Landelijke Inspectiedienst, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Rijksdienst voor

Ondernemend Nederland). Voorts zijn drie politiemensen gedetacheerd bij de Landelijke Inspectiedienst om enerzijds de bestuursrechtelijke handhaving te ondersteunen en anderzijds deze specifieke werkwijze te vertalen naar de dagelijkse politiepraktijk. Tot slot draagt de politie namens het Ministerie van Veiligheid en Justitie zorg voor de intake van meldingen op het meldnummer 144.

Versterking integrale aanpak cybercrime

Resultaat 2014

High tech crime

Het Team High Tech Crime (THTC) van de Dienst Landelijke Recherche (Landelijke Eenheid) is verantwoordelijk voor de bestrijding van de meest ondermijnende, nieuwe en complexe vormen van cybercrime.

Eind 2014 stroomde de derde en laatste groep nieuwe medewerkers bij het THTC in. Deze medewerkers worden begin 2015 opgeleid en ingewerkt. Hiermee is de geplande capaciteitsuitbreiding naar 119 fte's voor de aanpak van high tech crime gerealiseerd.

Het THTC rondde in 2014 negentien onderzoeken af. Dit betekent dat de doelstelling van twintig onderzoeken nagenoeg is gehaald. Daarbij gaf het THTC prioriteit aan de bestrijding van botnets en cybercriminele dienstverleners. Botnets zijn netwerken van computers die met malware (schadelijke software) zijn geïnfecteerd. Deze worden gebruikt voor uiteenlopende vormen van cybercrime, zoals fraude met internetbankieren en gijzeling van (bestanden op) computers. De aanpak van het THTC richtte zich op de ontmanteling van de betrokken criminele samenwerkingsverbanden en hun infrastructuur. Tevens ging in 2014 meer aandacht uit naar zowel de rol van legitieme hostingproviders in Nederland die onbewust cybercrime faciliteren, als de rol van hun klanten (resellers) die zich bewust als dienstverlener profileren in de cyberunderground.

Tot de onderzoeken behoort een drietal rechtshulpverzoeken die grote inzet van capaciteit vereisten. Daarnaast zijn veertien kleinere rechtshulpverzoeken afgerond. Zo zijn belangrijke bijdragen geleverd aan onderzoeken in het buitenland. Een voorbeeld hiervan is de aanhouding van de eigenaar van Silk Road 2.0, een onlinemarktplaats voor onder andere harddrugs. Lees hierover meer in het artikel 'Silk Road leidt naar xtc-bende' op pagina 36.

In 2014 stak het THTC tevens veel energie in ondersteuning op het gebied van het digitaal opsporen rondom de Nuclear Security Summit en het onderzoek naar de vliegcrash met de MH17.

Cybercrime

In 2014 zijn ook verdere stappen gezet in het verruimen van de aanpak van high tech crime op het niveau van de Landelijke Eenheid naar cybercrime

binnen de eenheden. Een groot operationeel succes was de bijdrage van de politie aan de wereldwijde actie tegen cybercriminelen die gebruikmaakten van het hackersprogramma Blackshades (een Remote Access Trojan, een agressieve vorm van spyware). Samen met de FBI bracht het THTC de kwaadaardigste Blackshadeshackers per eenheid in kaart. Op basis daarvan bepaalde elke eenheid de eigen aanpak. Tijdens een internationale actiedag zijn 34 woningen in Nederland doorzocht en grote hoeveelheden gegevensdragers in beslag genomen voor verder onderzoek.

Versterken digitaal opsporen voor alle eenheden

Naast de opbouw van het THTC ging in 2014 veel aandacht uit naar het vastleggen en implementeren van de standaarden voor digitaal opsporen binnen de gehele politie. Hierbij gaat het om organisatorische, personele en technische maatregelen.

Digitaal specialisten hebben een belangrijke ondersteunende rol bij de opsporing van cybercrime. Elke regionale eenheid heeft een Team Digitale Opsporing. In 2014 startte de ontwikkeling van de technische ondersteuning voor deze teams. De digitale specialisten beschikken daardoor over eigentijds ICT-gereedschap voor het doen van onderzoek op internet.

Het streven is om de digitale opsporing zo snel mogelijk op (de bij de inrichting van de nationale politie vastgestelde) sterkte te brengen. In 2014 is de werving van honderd nieuwe digitale specialisten voorbereid. De daadwerkelijke werving start begin 2015.

Verbetering intake en registratie
De politie heeft gewerkt aan de verdere

verbetering van de intake en registratie van cybercrime. Dit heeft geresulteerd in de herziening van diverse handreikingen, voor zowel de intake als het optreden bij een plaats delict in een gedigitaliseerde omgeving. Ook is gewerkt aan verdere borging en verbetering van de functionaliteiten van het Landelijk Meldpunt Internetoplichting (LMIO) en de Electronic Crimes Task Force (ECTF), die een belangrijke rol spelen in de opsporingsvoorbereiding.

Publieke-private samenwerking

Het LMIO is een samenwerking van politie en Openbaar Ministerie (OM) met onlinehandelsplaatsen om het vertrouwen in de handel via internet te beschermen. Bij dit meldpunt kan niet alleen aangifte worden gedaan, maar dient ook om te checken of er meldingen over een (ver)koper zijn gedaan. In de ECTF werken medewerkers van de politie, het OM, de grote banken en creditcard transactieverwerkers samen. Dit resulteert in een betere gemeenschappelijke informatiepositie en effectieve interventies op het gebied van financiële malware, phishing en frauduleuze transacties. Naast de reguliere werkzaamheden op het gebied van intake en opsporingsvoorbereiding boekten de voornoemde publiek-private samenwerkingsverbanden in 2014 goede resultaten in de preventieve en repressieve sfeer. Zo liet het LMIO in 2014 163 frauduleuze webshops offline zetten. Ook sloten de politie, het OM, de Nederlandse Vereniging van Banken en de vier grote banken in augustus 2014 een convenant om rekeningnummers, waartegen vijf of meer aangiftes zijn ingediend bij het LMIO, door te geven aan de vier banken. Zo zijn in 2014 al 1338 rekeningnummers verstrekt aan de convenantpartners. Op basis van die

Aanpak cybercrime in de praktijk

Silk Road leidt naar xtc-bende

Met het oprollen van een Drents/Groningse xtc-bende scoort de Eenheid Noord-Nederland in één keer twee primeurs: de eerste inbeslagname van bitcoins in ons land én de eerste keer dat in Nederland verdachten zijn opgepakt die drugs verkopen via de ondergrondse marktplaats Silk Road.

“Ik had meteen een onderbuikgevoel”, zegt de Emmense wijkagent Roelof Harms. Samen met collega Eric Posthumus zet hij op 2 november 2012 even voor middernacht een verdachte auto aan de kant. De man op de passagiersstoel maakt een doodnerveuze indruk. “Hij durfde me niet aan te kijken”, zegt Roelof. De vrouw aan bestuurszijde blijkt afkomstig uit het Groningse dorp Musselkanaal. Ook zij is zenuwachtig en gedraagt zich vreemd. Zijn het inbrekers? Of hebben Eric en Roelof eindelijk de autokrassers te pakken die de wijk Emmermeer al weken teisteren? In een tas in de auto treffen Eric en Roelof geen inbrekersgereedschap of buit aan. Wel een groot aantal gesalde zakken met daarin tienduizend xtc-pillen in alle kleuren van de regenboog. In de kofferbak vinden de twee agenten een roze koffertje met daarin een semi-automatisch 9-mm FEG vuurwapen met patronen.

Sinterklaas

De aangehouden vrouw uit Musselkanaal heeft nog een verrassing: een notitieboekje met de hele administratie van een xtc-bende. Verkoopcijfers, namen van koeriers en exportlanden, een to-do-lijstje; alles staat erin. Tijdens haar derde verhoor onthult de vrouw ook de voornaam en woonplaats van de pillendraaier. “Met een peilbaken, een hoop speurwerk en een behoorlijk aantal telefoontaps kregen we uiteindelijk zicht op de hele xtc-bende”, zegt onderzoeksleider Roy Prinsen. En zo worden op 5 april 2013 nog eens zes verdachten aangehouden en vijf locaties doorzocht. Hierbij worden onder meer enkele tienduizenden xtc-pillen, een tabletteermachine en achtduizend euro aan contanten in beslag genomen. Leider van de bende blijkt een 62-jarige hippieachtige

figuur. Deze Theo van G., ooit violist in een kamerorkest, draagt vanwege zijn lange baard de bijnaam Sinterklaas. Verborg in een kast in zijn sjofele huurkamer in het Drentse Westerbork treft de politie een tabletteermachine aan. Tijdens zijn verhoren praat hij honderduit. Soms heel gedetailleerd, vaak ook niet. Op de vraag hoeveel pillen hij gedraaid heeft, antwoordt Van G.: “Ik weet het niet; ik denk ongeveer tweehonderdduizend.”

Kerkmuziek

De bende van Sinterklaas houdt er een bijzondere verkoop- en distributiemethode op na. Klanten bestellen hun xtc via Silk Road, een soort ondergrondse versie van marktplaats, waarop onder meer drugs en wapens worden aangeboden. Ook verklaart hij dat de pillen via de post worden verstuurd in dvd-hoesjes. “We hebben hier lang over nagedacht”, aldus Van G. “Op de dvd’s zitten logo’s van kerkmuziek. Elk land zijn we binnengekomen zonder problemen.” Betalen doen de klanten met het virtuele betaalmiddel bitcoins. “In een van de taps had ik ze al over die bitcoins horen praten”, zegt Roy. “Ik dacht eerst dat het codetaal voor xtc was.” Op internet vindt Roy uit dat de bitcoin een vorm van digitaal geld is. “Toen heb ik er direct onze financiële experts bijgehaald”, zegt hij.

Verzilvering

Ook voor Bob Kroon, hoofd Financiële Expertise Noord-Nederland is het de eerste keer dat hij met bitcoins te maken krijgt. Samen met financieel specialist Bas Zwijs en digitaal specialist Johan Gils verdiept hij zich in de materie. “We wisten niet eens zeker of inbeslagname überhaupt mogelijk was”, zegt hij. “Bij een van de verdachten troffen we een USB-stick aan met daarop enkele digitale

portemonnees met bitcoins. Toen hebben we zelf ook maar zo’n wallet aangemaakt. Daarop stalden we tijdelijk de 147 veiliggestelde bitcoins. Om die in beslag te nemen moesten we wachten tot het Openbaar Ministerie (OM) ook zo’n wallet had.” Maar ook bij het OM hebben ze op dat moment nog nul ervaring met bitcoins. Sowieso moet eerst een toepassing worden gemaakt waarmee het gevonden virtuele geld meteen in een digitale OM-portemonnee gestopt kan worden. En ook juridisch moet een en ander natuurlijk eerst volledig worden dichtgetimmerd. Uiteindelijk vindt op 1 juli 2014 de verzilvering plaats via de wallet van het OM Noord Nederland. “Dat was de eerste keer in Nederland”, zegt Bob. Met bitcoins is het als aandelenkoersen, merkt hij op. “Begin dit jaar lag de bitcoinkoers rond de zevenhonderd euro. Hadden we die mogen hanteren, dan hadden ze ruim honderdduizend euro opgeleverd.” Helaas moeten de bitcoins worden verkocht tegen de koers van april 2013, het moment dat de verdachten zijn opgepakt. Daarom leveren ze uiteindelijk ‘slechts’ € 20.540,- op. De verdachten kregen eind vorig jaar tussen 32 dagen met werkstraf en tweeënhalf jaar cel opgelegd. Het OM heeft hoger beroep aangetekend. Daarnaast loopt nog een ontnemingszaak. Het Openbaar Ministerie laat weten dat in Nederland aan criminele bitcoins tot nu toe voor enkele tonnen in euro’s in beslag is genomen.

informatie konden de banken, binnen de geldende juridische kaders, passende maatregelen treffen. Vaak gaat het dan om het blokkeren van de bankrekening en het beëindigen van de relatie met de klant.

In 2014 resulteerde het ECTF-project ‘Money mules’ in meerdere gecoördineerde actiedagen. Daarbij zijn 22 van deze zogenaamde geldezels (witwas assistenten) aangehouden, die later voornamelijk taakstraffen opgelegd hebben gekregen. Hun pinpassen waren voor criminelen de noodzakelijke, laatste schakel in de keten van fraude met internetbankieren. Deze acties versterken de boodschap van de politie en de Nederlandse Vereniging van Banken in de communicatie-campagne tegen geldezels.

De politie levert belangrijke bijdragen aan de integrale cybersecurityaanpak in Nederland. Op strategisch niveau maakt de korpsleiding deel uit van de Cyber Security Raad. Dit adviesorgaan, met vertegenwoordigers van wetenschap, publieke en private partijen, adviseert de minister van Veiligheid en Justitie over relevante ontwikkelingen op het gebied van digitale veiligheid. Op operationeel niveau werkt de politie

samen met relevante partners binnen het Nationaal Cyber Security Centrum.

Verder droeg de politie bij aan uiteenlopende wetenschappelijke onderzoeksprojecten op het gebied van cybercrime. Een voorbeeld hiervan is het Kennisprogramma Veiligheid Digitaal Betalingsverkeer. In het kader daarvan doen vier promovendi onderzoek naar technische beveiliging, gedrag van klanten, georganiseerde criminaliteit en detectie, opsporing en vervolging.

Internationaal
Op Europees niveau is de intensieve samenwerking tussen het THTC en EC3 (Europol) gecontinueerd. De politie was nauw betrokken bij de inrichting van het Interpol Global Complex for Innovation in Singapore en ondersteunt de verdere opbouw door twee medewerkers te detacheren. Daarnaast draagt de politie ook in andere landen bij aan de aanpak van cybercrime als onderdeel van het prioritaire landenbeleid.

Versterking aanpak kinderpornografie en kindersekstoerisme

Resultaten 2014
Kinderen hebben recht op een veilig leven. Wanneer de integriteit van een kind wordt aangetast, is de impact groot. In de eerste plaats voor het slachtoffer zelf. Daarom hebben strafbare feiten op het gebied van kinderpornografie en kindersekstoerisme prioriteit voor de politie. Het Nationaal Programma Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (NPKK) tilde de afgelopen vier jaar de aanpak binnen de politieorganisatie naar een hoger niveau. Onder andere door de landelijke sturing in nauwe samenwerking met het Openbaar Ministerie (OM), met als praktisch hulpmiddel een landelijke zakenlijst. Dit centrale sturingsmechanisme maakt duidelijk wat er speelt, hoe de verdeling van zaaksoorten ligt (downloaden, verspreiden, produceren, actueel misbruik) en of er ondersteuning nodig is bij grote zaken. Daarnaast heeft de verbeterde aanpak van kinderpornografie binnen de politieorganisatie gestalte gekregen door de inzet van een vaste capaciteit van 150 fte’s, een multidisciplinaire inrichting

van de teams Bestrijding Kinderporno- grafie en Kindersekstoerisme (TBKK) met zeden-, tactisch en digitaal rechercheurs en een uniform werk- proces. Het gezamenlijk expertisecen- trum van politie en OM zorgt voor de bundeling van kennis en vaardigheden op zowel juridisch als operationeel vlak.

Centraal in de aanpak staat het identi- ficeren van slachtoffers. Dit is in 2014 verder geïntensiveerd met als resultaat dat het aantal geïdentificeerde slacht- offers in 2014 bijna verdubbelde tot 423³. De gewenste focusverschuiving, waarbij de opsporingsactiviteiten zich richten op de aanpak van downloaders en producenten/misbruikers, krijgt duidelijk steeds meer vorm.

De beoogde verhoging van de instroom van verdachten bij het OM is in 2014 met 516 verdachten niet gehaald. Dit terwijl er in 2014 een aantal intensieve kindersekstoerisme- zaken met een internationaal karakter heeft gedraaid. De beoogde cijfermati- ge doelstelling was 594.

Het jaar 2014 stond in het teken van het afronden van de programmatische aanpak gericht op verdere kwaliteits- verbetering, professionalisering en intensivering van de internationale samenwerking.

Er waren concrete activiteiten ter ver- betering van de kwaliteit en het werk- proces. Zo ging in 2014 een specifiek op de bestrijding van kinderpornogra- fie gerichte opleiding van start. Bij het werken in een Team Bestrijding Kin- derpornografie en Kindersekstoerisme speelt de mentale weerbaarheid van de medewerkers een grote rol. In het kader van kwaliteit en professionaliteit is er aandacht voor medewerkers die dit belangrijke werk doen.

Op het gebied van innovatie is in 2014 meer gebruikgemaakt van digitale hulpmiddelen om sneller tot het identificeren van slachtoffers te komen en ze vervolgens uit hun benarde situatie te kunnen halen.

Daarnaast diende er een focusver- schuiving plaats te vinden van down- loaders naar misbruikers, producen- ten, verspreiders en slachtoffers. In 2014 vond die verschuiving verder plaats, met 2012 als uitgangspositie.

Bestrijding kindersekstoerisme
Een specifiek onderdeel van de bestrijding van kinderpornografie is het tegengaan van kindersekstoeris- me. De boodschap hierbij is duidelijk: ‘Nederlanders die in een ander land een minderjarige seksueel (laten) misbruiken, zijn nog steeds strafbaar.’ Kindersekstoerisme wordt hierbij gedefinieerd als ‘het in het buitenland een minderjarige seksueel misbruiken of op enigerlei wijze deelnemen aan dat misbruik.’

De minister van Veiligheid en Justitie ontwikkelde in 2013 een plan van aan- pak voor het tegengaan van kinder- sekstoerisme. De politie voert hiervan enkele activiteiten uit. Concrete activi- teiten zijn:

- versterken van de informatiepositie
- intensief samenwerken met keten- partners/internationale partners
- inrichten van een uniform werk- proces kindersekstoerisme

Versterken informatiepositie
Er zijn drie liaison officers aangesteld die zich toeleggen op bestrijding van kindersekstoerisme in de gebieden Azië en Zuid-Amerika en op strate- gisch niveau. Deze strategische liaison officer brengt de bevindingen van de lokale liaison officers in kaart en

onderzoekt kansen en mogelijkheden op het gebied van bestrijding van kin- dersekstoerisme en verdere internatio- nale samenwerking. In 2014 stonden het opzetten van een eigen (internatio- naal) netwerk en het verkennen van de lokale aanpak centraal.

Intensieve internationale samenwerking
De inspanningen in 2014 richtten zich daarnaast op samenwerking met buitenlandse opsporingsdiensten en (inter)nationale ketenpartners en activiteiten met en voor de Virtual Global Taskforce (VGT). Sinds april 2013 is de Nederlandse politie hierbij aangesloten. Dit internationale samenwerkingsverband bestaat uit opsporingsinstanties, non-gouverne- mentele organisaties en private organisaties. Het doel van de VGT is bestrijding van seksueel misbruik van kinderen via het internet. De verbin- ding en (internationale) samenwerking op dit thema is van cruciaal belang, met als doel om zo veel mogelijk kinderen te identificeren en ze vervolgens uit schadelijke situaties weg te halen. In november 2014 vond in de Amsterdamse Beurs van Berlage de zesde editie van de internationale VGT-conferentie plaats. Nederland organiseerde als gastland deze internationale conferentie ‘Kindersekstoerisme; Bescherm kinderen voorbij de landsgrenzen’.

Soort zaken naar OM				
	Bezit/toegang tot	Verspreiding	Productie	Misbruik
verdeling 2014	85,6%	30,8%	14,4%	11,4%
verdeling 2013	80,7%	20,7%	12,9%	12,4%
verdeling 2012	91,3%	11,3%	7,9%	15,6%
Dit kan deels overlappen, omdat in één zaak bijvoorbeeld zowel sprake kan zijn van productie als misbruik.				

3. Gecombineerde inzet zeden/kinderpornografie

In technisch opzicht loopt Nederland internationaal gezien voorop. Specifiek gaat het dan om onze landelijke database en de manieren van slachtofferidentificatie. Internationale kennisoverdracht speelt hierbij een belangrijke rol. De samenwerking met buitenlandse opsporingsdiensten, bijvoorbeeld via Europol en Interpol, kreeg hierdoor in 2014 verder gestalte en staat ook voor de komende jaren hoog op de agenda. Het misbruiken van kinderen om hiervan vervolgens beeldmateriaal te maken en te verspreiden, gaat voorbij grenzen. Om die reden is het aangaan van verbindingen, samenwerking en kennisoverdracht van zeer groot belang.

Intensievere opsporing en hardere aanpak van criminele samenwerkingsverbanden

In 2014 zijn meer criminele samenwerkingsverbanden aangepakt, verbeterde de samenwerking tussen partners binnen en buiten de overheid die gericht is tegen ‘ondermijnende’ criminaliteit en lag de focus steeds meer op de aanpak van onderliggende maatschappelijke problemen.

Meer criminele samenwerkingsverbanden aangepakt

Een crimineel samenwerkingsverband (CSV) bestaat uit minimaal twee verdachten die structureel samenwerken, waarbij zij delicten plegen die vier of meer jaren straf opleveren en die gericht zijn op financieel gewin (criminele winst; wederrechtelijk verkregen voordeel of vermogen). Ook in 2014 pakte de politie weer meer CSV's aan die zich bezighouden met ernstige delicten, zoals de productie

en handel van drugs, mensenhandel, mensensmokkel en witwassen. In 2014 is een stijging van negentien procent ten opzichte van 2013 bereikt. Daarmee hebben de politie en het Openbaar Ministerie de in 2009 geformuleerde doelstellingen gerealiseerd: een verdubbeling van het aantal aangepakte CSV's.

Aanpak spookburgerschap in Amsterdam

Juist moderne appartementencomplexen, die vermogende bewoners naar de achterstandswijken in de stad moeten lokken, zijn geliefd onder criminelen die de anonimiteit zoeken. Zij huren de dure appartementen – liefst met een inpandige parkeerplek – via bemiddelingsbureaus en schrijven zich niet in op dat adres. De andere bewoners van de complexen ervaren vaak veel overlast van deze criminelen. ‘Spookburgers’ worden ze genoemd: mensen die niet staan ingeschreven waar ze wonen en/of staan ingeschreven waar ze niet wonen. Daardoor zijn ze moeilijk op te sporen voor overheidsinstanties. Gemeenten en politie proberen spookburgerschap met gezamenlijke acties te bestrijden.

In drie flats in Amsterdam Nieuw-West troffen controleurs van de gemeentelijke dienst Wonen, de recherche en de wijkagent onlangs 57 woningen aan die werden gebruikt door Kroaten, Roemenen, Bulgaren, Polen, Hongaren, Albanen, Brazilianen en Filippijnen. De meesten stonden niet ingeschreven of vertelden onduidelijke verhalen over het waarom van hun aanwezigheid. Drie appartementen, elk gehuurd voor 1500 euro per maand, bleken onderduikadressen en bergplaatsen voor een Roemeense inbrekersbende te zijn. In elke flat

waren tien tot vijftien slaapplekken ingericht. De jacht op spookburgers brengt ook andere delicten aan het licht. Op verscheidene adressen bleken slachtoffers van mensenhandel te wonen of was sprake van prostitutie, hypotheekfraude, belastingfraude of illegale hotelkamerverhuur. Verder werd er gesjoemeld met uitkeringen en toeslagen. De gemeente en de politie breiden hun acties daarom verder uit.

Verbeterde samenwerking met partners

Ondermijnende criminaliteit is niet altijd direct zichtbaar, maar kan wel verstrekkende gevolgen hebben voor de veiligheid en de integriteit van de samenleving. Denk daarbij aan de enorme winsten in de drugshandel die worden geïnvesteerd in de reguliere economie. Met alle gevolgen van dien: de verwevenheid tussen boven- en onderwereld, het opbouwen van ongewenste machtsposities in de samenleving en het verstoren van een eerlijk ondernemersklimaat. De overheid vormt in toenemende mate één front tegen dit soort criminele verschijnselen en steeds vaker sluiten daarbij brancheorganisaties uit het bedrijfsleven aan. De strafrechtelijke aanpak en de interventies van de politie zijn alleen effectief als ze deel uitmaken van een integrale aanpak. Soms hebben partners betere middelen in handen voor het tegengaan van deze criminele verschijnselen of het opwerpen van barrières om het criminele bedrijfsproces te verstoren.

Focus op onderliggende problemen

Voor een effectieve aanpak van ondermijnende criminaliteit is het essentieel om in te zoomen op de onderliggende problemen – de zogenaamde ‘gelegenheidsstructuur’

– waarin deze vorm van criminaliteit kan gedijen. Het gaat bijvoorbeeld om bepaalde groepen in de maatschappij waarin deelname aan hennepcultuur sociaal geaccepteerd is. Of om de ‘mores’ bij malafide bedrijven in legale bedrijfstakken, die zich inlaten met criminele praktijken, bijvoorbeeld door op te treden als ‘facilitator’ (behulpzaam zijn, mogelijk maken) bij witwassen en het ter beschikking stellen van panden waar uitbuiting van vrouwen aan de orde is. Deze kunnen uitgroeien tot ‘vrijplaatsen’, in zowel de fysieke wereld als de digitale. Gebieden waar controles vanuit de EID worden tegengewerkt of de digitale wereld waarin een ongecontroleerde stroom van gegevens, contacten en middelen het plegen van criminaliteit vergemakkelijkt. De uitdaging blijft om samen met partners deze omstandigheden te detecteren en de aanpak van de politie te richten op de bestrijding hiervan.

Underground banking

In 2014 nam de Eenheid Rotterdam ruim zeven miljoen euro aan contanten in beslag. Enorme geldbedragen werden aangetroffen bij verdachten die zich bezighielden met illegaal bankieren, ook wel ‘underground banking’ genoemd. Zo vond de politie in een woning in Dordrecht in december 2014 ruim een miljoen euro. De bewoners worden ervan verdacht zich bezig te houden met underground banking en het witwassen van crimineel verkregen geld.

Criminelen, onder wie drugssmokkelaars, terroristen en mensenhandelaars, gebruiken het systeem van underground banking om hun criminele opbrengsten te verplaatsen buiten de officiële kanalen om. Vanuit winkels, bedrijven of woningen verrichten ze bancaire handelingen

zonder dat dit bij de overheid bekend is. Er is dus ook geen sprake van overheidscontrole of certificering.

De aanpak van deze underground bankers maakt deel uit van de aanpak van zogenaamde ondermijnende activiteiten. Bij ondermijning is sprake van vervlechting van de criminele onderwereld met de legale bovenwereld.

Verbetering intake en afhandeling aangifte in kwantitatieve en kwalitatieve zin

Het contact tussen politie en publiek is bepalend voor het vertrouwen van de burger in de politie. Daarom heeft de politie dienstverlening tot een van de centrale thema's benoemd.

Doelstelling

Voor 2014 was de doelstelling dat de politie de aangever informeert over de afloop van de aangifte. Daarnaast werd het in 2014 mogelijk een aangifte of melding via zes verschillende kanalen te doen: via telefoon, via internet, aan de balie, op locatie, op afspraak of via het 3D-loket ('multichannel aanpak').

Aanvullend op de landelijke prioriteiten ontwikkelde de politie een nieuw dienstverleningsconcept. De kern daarvan is dat de toegankelijkheid van de politie gewaarborgd is door dienstverlening aan te bieden via meerdere kanalen. Daarnaast speelt de politie zo goed mogelijk in op de wensen van aangevers. De burger wil dat de politie 24 uur per dag bereikbaar is, snel reageert en kwalitatief goede diensten aanbiedt. Ook verwacht de burger dat hij of zij correct bejegend wordt door de politie en

In 2014 werd het mogelijk om via zes verschillende kanalen aangifte te doen

heldere informatie krijgt over het vervolg van de melding, aangifte of informatievraag. De burger wil bovendien de politie kunnen bereiken op een wijze die hem of haar het beste uitkomt. Dit alles heeft de politie in het dienstverleningsconcept vertaald naar concrete doelstellingen.

Resultaten 2014

De melder krijgt een inhoudelijke terugkoppeling over wat er met diens melding is gebeurd. In 2014 ontwikkelde de politie voor de afhandeling van meldingen een landelijk uniforme werkwijze. Een aantal politie-eenheden test deze werkwijze. Een impactanalyse brengt daarnaast de consequenties voor de eenheden in kaart. Als in 2015 de praktijktest en de impactanalyse zijn afgerond, gaat de verdere invoering van start. Uiterlijk per 1 januari 2017 moeten alle eenheden de nieuwe werkwijze hanteren. Voor die tijd moeten alle oude (ICT-)systemen nog worden geharmoniseerd.

Slachtoffers van high impact crime krijgen binnen twee weken na hun aangifte een telefonische terugkoppeling van de politie over de voortgang van het onderzoek. In 2013 is gestart met de terugmelding aan slachtoffers van woninginbraken, overvallen en

Als criminaliteit de bovenwereld infecteert

‘Deze problemen los je niet op met een bekeuring’

HELLO?

allo

De crimineel die zich niets aantrekt van justitie, de asociale familie die de wijk terroriseert en de corrupte ambtenaar. De komende jaren worden deze vormen van ondermijning met prioriteit aangepakt. Het vraagt een andere manier van denken en handelen. Maar hoe?

“Natuurlijk kun je blijven bekeuren voor geluidsoverlast en andere vergrijpen die de openbare orde verstoren. Dat doen we als politie ook graag: doorpakken en afhandelen. Maar bij ondermijning raak je criminelen dan onvoldoende.” Aan het woord is Edwin Wietsma, wijkagent in Lelystad, Eenheid Midden-Nederland. Samen met collega-wijkagent Karin Oldekamp houdt hij een aantal overlastgevende panden in de Bos-, Water- en Atolwijk nauwlettend in de gaten.

In de wijk staan relatief goedkope, grote eengezinswoningen. Huisjesmelkers kopen deze panden en verhuren de kamers aan mensen uit de sociale onderklasse. Dat levert ze bakken geld op, want de huizen kosten gemiddeld een ton. Hypotheek zit er niet of nauwelijks op. “Ze verhuren zo’n vijf kamers per woning voor gemiddeld 350 euro per maand. Tel uit je winst”, verduidelijkt Edwin.

Dankzij het lucratieve karakter kunnen steeds meer panden worden aangekocht. Goedwillende burgers zien hun buurt en woongenot achteruitgaan, de prijs van hun huis daalt en de overlast neemt toe. “Je ziet dat het een aanzuigende werking heeft”, gaat Edwin verder. “Drugs, zwerfvuil, geluidshinder, geweld.” Klagende huurders krijgen bijvoorbeeld een ‘mannetje’ aan de deur, die namens de verhuurder een dwingend verzoek doet om niet meer te klagen. Doen ze dat wel, dan worden ze wel even ‘geholpen’ met verhuizen. Of je ziet dat een meisje dat een huurachterstand oploopt in natura moet betalen. Keiharde uitbuiting. Zo neemt de ellende hand over hand toe. Edwin: “Deze problemen los je niet op met een bekeuring zo nu en dan. Die vragen om een bredere aanpak.”

Maatschappelijk probleem

“Een typisch geval van ondermijning”, zegt Arthur van Baaren, projectleider Betere Bijdrage Aanpak Ondermijning. “Criminelen misbruiken of verzwakken de structuur van onze maatschappij, waardoor het vertrouwen van de burger in diezelfde maatschappij afneemt. Ook de integriteit en geloofwaardigheid van de overheid komen onder druk te staan, omdat de onder- en bovenwereld steeds meer met elkaar verweven raken. De crimineel die zich niets aantrekt van justitie, de asociale familie die de wijk terroriseert en de corrupte ambtenaar. De komende jaren worden deze vormen van ondermijning met prioriteit aangepakt. Het vraagt een andere manier van denken en handelen. Maar hoe? Het kan een maatschappij aan het wankelen brengen. Het werkt bovendien als een olievlek.”

Niet voor niets is de aanpak van ondermijning de komende jaren een speerpunt van de politie. Maar hoe pak je criminelen aan die via de structuren van de bovenwereld de maatschappij ondermijnen? Arthur: “Het vraagt om breed maatschappelijk ingrijpen. Daarom is het goed om bij de aanpak van ondermijning met een bepaalde afstand naar een zaak te kijken. Welke partners hebben hier nog meer last van of kunnen helpen bij de bestrijding? Welke aanpak heeft het meeste effect?” Soms is het volgens Arthur beter als de politie niet leidend is in een onderzoek, maar de verantwoordelijkheid overdraagt aan bijvoorbeeld de gemeente of de Belastingdienst. In plaats van meteen doorpakken, kunnen politie en partners beter eerst nader onderzoek doen.

Denk breed

Het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) kan daar

goed bij helpen. Het beschikt over een schat aan informatie en analyse-experts die perfect in kaart kunnen brengen hoe een probleem in elkaar zit, wat de effecten zijn en welke partijen het beste kunnen bijdragen aan de bestrijding. “Maar vergeet ook publiek-private en commerciële partijen niet. Denk aan BOVAG, hotelorganisaties, autoverhuurders en dergelijke. Denk écht breed”, benadrukt Arthur. Belangrijk is om op voorhand goed in kaart te brengen wat de verschillende belangen en ambities van de betrokken partijen zijn. Daarnaast kent elke organisatie haar eigen werk- en denkwijze en beschikken ze over toegespitste expertise. “Dat alles vraagt om een andere manier van werken en denken dan we binnen ons korps gewend zijn”, geeft Arthur aan. “Politie mensen zijn doeners en komen het liefst meteen zelf in actie. Maar soms bereik je meer effect door de regie aan een andere partij over te laten. De werkdruk ligt elders, het probleem wordt efficiënter en effectiever opgepakt en er blijft meer tijd over voor je eigen (wijk)zaken.”

straatroof en in 2014 met die van geweld. Eind 2014 kreeg bij woning-inbraken 95 procent van de aangevers tijdig een terugmelding, bij straatroven 93 procent en bij overvallen 88 procent.

In 2014 zijn tevens voorbereidingen getroffen voor een aangiftevolgservice, die in 2015 wordt ingevoerd. Dit systeem biedt slachtoffers de mogelijkheid om zelf op elk gewenst moment de status en voortgang van hun aangifte te bekijken. Ook krijgen zij een melding als er sprake is van nieuwe informatie.

De politie zette in 2014 diverse stappen in de verdere ontwikkeling van haar ‘multichannel aanpak’. Daarbij speelt de e-dienstverlening een steeds belangrijkere rol. Zo zijn in 2014 binnen de Eenheid Zeeland-West-Brabant vijf 3D-aangifteloketten in gebruik genomen en binnen de Eenheid Noord-Holland vier. Bij een 3D-aangifteloket kan de burger via een driedimensionaal scherm aangifte doen bij een politiedewerker die op een centrale locatie zit. Eerder waren al 3D-loketten gerealiseerd in de eenheden Rotterdam en Den Haag, waarmee het totaal aantal gerealiseerde 3D-loketten eind 2014 uitkomt op 31. Medio 2015 valt het besluit over een eventuele verdere uitbreiding van de 3D-locaties.

Maandelijks ontvangt de politie zo’n 32.000 aangiften via internet. Dat is veertig procent van het totaal aantal aangiften per maand. De politie startte in 2014 met de verbetering van de gebruiksvriendelijkheid van de digitale aangiftemodule. De teksten zijn begrijpelijker geformuleerd en een ‘keuzeboom’ leidt aangevers naar het juiste loket. Voor hulp kan de aangever altijd het algemene telefoonnummer 0900-8844 bellen. Verder werkt de politie aan een advies

over de uitbreiding van internetaangifte. De bedoeling is dat burgers in de toekomst – gefaseerd – van een groter aantal delicten digitaal aangifte kunnen doen. Hiervoor is wel een wetsverandering nodig.

Sinds 2013 kunnen burgers in elk politiebureau met een publieksfunctie aangifte doen, ongeacht in welke gemeente het delict is gepleegd. De aangever kan hiervoor een afspraak maken, op een voor hem of haar geschikt tijdstip. Dit voorkomt dat men lang moet wachten of voor een gesloten deur staat.

De dienstverlening van de politie vindt steeds meer plaats buiten de traditionele politiebureaus. Naast telefonische aangifte, aangifte via internet of via een 3D-loket, worden aangiften ook op locatie opgenomen. Bijvoorbeeld bij de aangever thuis na een woninginbraak of een overval. Maar ook wanneer aangevers, om wat voor reden dan ook, niet in staat zijn om naar het politiebureau te komen.

In 2014 is gestart met de ontwikkeling van een dienstverleningsmonitor, die structureel meet wat de waardering van burgers is voor de dienstverlening van de politie. De eerste resultaten worden uiterlijk eind 2015 verwacht. Tevens zijn in 2014 voorbereidingen getroffen om de kennis en expertise van de Intake- en Servicemedewerkers te verbeteren, om de kwaliteit van de aangifte te verhogen. Medio 2015 neemt de eerste groep medewerkers deel aan de opleiding.

Politiewerk eenvoudiger en slimmer inrichten

Administratieve lastenverlichting

Doel 2014

Door het politiewerk eenvoudiger en slimmer in te richten, wil de politie de efficiëntie vergroten. Deze administratieve lastenverlichting geeft medewerkers meer professionele ruimte en zorgt dat het presterend vermogen van de politie verbetert.

De politie richt zich op twee pijlers:

1. nieuwe administratieve lasten voorkomen door de oorzaken van bureaucratie aan te pakken;
2. bestaande administratieve lasten verminderen door de werkwijzen te verbeteren.

De administratieve lastenverlichting is een verantwoordelijkheid van iedereen. Dit betekent dat iedereen, die binnen de politie werkt aan de ontwikkeling van de organisatie of het verbeteren van processen, in 2014 de opdracht had om de werkwijzen zo lastenluw mogelijk in te richten. Om dit te ondersteunen richtte de politie een hulpstructuur in: het programma Administratieve Lastenverlichting (ALV).

In 2014 leverde het programma ALV op vier niveaus een bijdrage:

1. Het uitvoeren van lastenverlichten-

de maatregelen, waardoor minder administratieve handelingen noodzakelijk zijn.

2. Het stimuleren van medewerkers om lastenverlichtende maatregelen te realiseren en deze te faciliteren door hulp te verlenen.
3. Het beïnvloeden van medewerkers om anders te handelen door actieve communicatie en interventies.
4. Het zoeken naar kansen voor vermindering van de administratieve lastendruk en het monitoren van wat anderen binnen en buiten de politie aan dit doel bijdragen.

Vanuit het programma ALV is dhr. Frits Vlek, programmadirecteur Politie en Wetenschap, gevraagd om een artikel te schrijven over administratieve lastenverlichting. In 2014 verscheen het artikel ‘Administratieve (bal)last en de politie: op zoek naar het goede spoor’, waarin de auteur aantoont dat achter lastendruk en -verlichting meer schuilt dan enkel het vraagstuk hoe een organisatie administratieve processen zo sober en efficiënt mogelijk kan inrichten. Gebleken is dat veel informatiehandelingen onlosmakelijk verbonden zijn met het politiewerk en niet te elimineren of te vereenvoudigen zijn. Met dit inzicht is de koers van het programma ALV enigszins verlegd: van het treffen van harde, lastenverlichtende maatregelen naar de oorzaken van bureaucratie aanpakken.

Daarnaast werkte het AVP in 2014 onder andere aan de standaardisatie van werkprocessen, het vereenvoudigen van formulieren in het bedrijfsprocessensysteem Basisvoorziening Handhaving (BVH), vereenvoudiging van sturing op zaken in de applicatie Betere Opsporing door Sturing op Zaken (BOSZ) en de invoering van verschillende politieapps.

Naast het voorkomen van nieuwe administratieve lasten reduceerde de politie de bestaande administratieve lastendruk. Die reductie is het gevolg van onderstaande, in 2014 ingezette maatregelen:

- In 2014 is de uitrol afgerond van de Basisvoorziening Informatie-Integrale Bevraging (BVI-IB). Met die applicatie zijn regionale en (inter)nationale politieregisters plus een aantal basisadministraties te bevragen, zoals de RDW en de Basisregistratie Personen. De BVI-IB verbetert de informatiepositie voor het operationele politiewerk en vergemakkelijkt het werk op straat en van analisten. De BVI-IB draagt in zeer grote mate bij aan de vermindering van de administratieve lastendruk bij de politie. Het project BVI-IB is uitgevoerd door het AVP.
- In 2014 voerden meer dan 220 gemeenten pilots uit waarbij burgers bij vermissing van identiteitsdocumenten (ID-kaarten, rijbewijzen en paspoorten) geen aangifte meer deden bij de politie, maar melding bij de gemeente maakten. Deze wijziging wordt landelijk uitgevoerd. Het project is ondergebracht bij de landelijke portefeuillehouder Dienstverlening van de politie.
- In Nederland was de inzet van Bijzondere Opsporingsbevoegdheden (BOB) op veel verschillende manieren ingericht. In 2014 zijn voor alle eenheden Gemeenschappelijke BOB-kamers (GBK) ingericht, waarbij de administratie voor aanvraag en verwerking van BOB-middelen sterk is vereenvoudigd. Dit leidt ertoe dat BOB-middelen met minder administratie eenvoudiger en nog beter kunnen worden ingezet.
- Burgers en bedrijven doen vaak aangifte vanwege een schadeclaim bij hun verzekeringsmaatschappij. Een

opsporingsindicatie is hierbij doorgaans niet of nauwelijks aanwezig. Het programma ALV startte in 2014 met het schrijven van een businesscase om deze aangiften en meldingen te vereenvoudigen.

- In 2014 verminderde de politie de administratieve lastendruk met de invoering van een nieuwe, uniforme werkwijze voor de aanvraag voor consultatiebijstand (het recht van een verdachte om een advocaat te spreken voorafgaand aan het verhoor door de politie). De aanvraag kan nu digitaal worden ingediend.
- Sommige eenheden hebben goede ervaringen met een digitale bestandenpostbus voor de uitwisseling van processen-verbaal met het Openbaar Ministerie en de advocatuur. Deze postbus reduceert het aantal reisdereisbewegingen van processen-verbaal en vermindert de noodzaak om kopieën te maken. Het programma ALV startte in 2014 met een oriëntatie op verdere uitbreiding van deze werkwijze.

De politie droeg in 2014 bij aan de doelstelling van de minister van Veiligheid en Justitie om de administratieve lasten voor de politie te verminderen. Eind 2015 moet de administratieve last met een equivalent van vijfduizend fte’s zijn verminderd.

Vaker en warmer

Contact met de burger staat bovenaan

Burgers willen 24/7 met de politie in contact komen en al lang niet meer via een bureau alleen. Tussen goede dienstverlening en politiebureaus zit geen causaal verband.

Verbeteren van de dienstverlening aan burgers. Dat is de essentie van het Strategisch Huisvestingsplan (SHP) zegt Han Bolsenbroek, hoofd afdeling huisvesting *ad interim*. Zeker, daaraan zit een 'financiële dimensie', maar niet alleen. Er is minder behoefte aan vierkante meters omdat er minder (maar wel grotere) eenheden zijn; omdat de burger andere dienstverlening eist: sneller, directer en 24/7; omdat er veel meer vormen voor aangiften zijn dan aan een balie: via internet, met een app, mobiel of bij mensen thuis. "Dat is een enorme operatie", weet Bolsenbroek als geen ander. Hij was project-leider van het plan. Kern daarvan: 65.000 mensen moeten op minder vierkante meters in 2025 hun dienstverlening optimaliseren.

Intern betekent dit dat mensen misschien verder naar hun bureau of steunpunt moeten reizen. "Dat is een grote verandering", beseft Bolsenbroek zich. "Maar alleen in vorm, niet in de inhoud van het werk." Waakzaam en dienstbaar is immers het motto van politie en die dienstbaarheid is veel minder afhankelijk van huisvesting. "Het gaat burgers om zichtbaarheid en aanwezigheid", vat Bolsenbroek samen. Natuurlijk is dat gebouw met die blauwe wieber aan de gevel een belangrijk symbool. Maar voor goede dienstverlening aan burgers is tegenwoordig meer nodig dan een groot bureau. "Dienstbaarheid gaat om aangiftebereidheid, in combinatie met gebruik van moderne middelen en veel minder om een groot politiebureau."

Dat onderschrijft Jan Oost (eenheid Noord-Holland). "Wij hebben eerst de burgers gevraagd wat zij nu eigenlijk van onze dienstverlening verwachten. En daar zijn verrassende conclusies uit gekomen." Zo blijken mensen bereid om gemiddeld tien minuten te reizen om op een bureau aangifte te kunnen doen. En het liefst tussen 09.00 uur 's ochtends en 22.00 uur 's avonds. "We hebben de vierentwintig uren openstelling dus meteen de nek omgedraaid." En dat scheelt een hoop inzet. "We zijn nu per week duizend uren minder open, maar zijn door teleservice en steunpunten wel beter bereikbaar." Daarnaast nemen we ook aangiften op bij mensen thuis en hebben we de afspraak dat bijvoorbeeld bij woninginbraak de aangifte gelijk op de locatie wordt opgenomen.

Complexe aangiften

Met de conclusies van dat markt-onderzoek toog Oost richting burge-meesters om te overleggen over de steunpunten. Wat bleek? Gemeenten zitten ook te ruim in hun jasje. Ook daar worden steeds meer diensten via internet afgehandeld. De politie was meer dan welkom. "Daarmee hebben we onze doelstelling, dertig procent bezuinigen op vastgoed, ruimschoots gehaald." De politieteams zitten nu bijvoorbeeld in gemeentehuizen en brandweerkazernes. En voor de uitzonderlijk complexe aangiften kunnen burgers nog altijd terecht op een bureau. Op maximaal tien minuten reizen. De bereidheid om aangifte te doen, denkt Oost, heeft niet zoveel te maken met een blauwe wieber aan de gevel.

De aangiftebereidheid is *zonder* bureau misschien wel groter, weet Hugo Vos. Het gebeurt al op andere manieren. "Tijdens een bijeenkomst vertelde een man dat hij had getwitterd over een gevaarlijke verkeerssituatie. Hij wist niet goed wat hij daarmee aan moest." Vos werkt momenteel in Zeist, uitgeleend door de eenheid Den Haag. "Dienstverlening is niet plaatsgebonden en ik hang sowieso al niet zo aan een vaste plek." Hij heeft dan ook het volste vertrouwen in de strategische huisvestingsplan en benadrukt dat de politie altijd al 24/7 bereikbaar was – en dat hoeft volgens Vos niet per se vanuit een politiebureau. Aangiften van woninginbraken doet de politie al zo veel mogelijk bij mensen thuis. En juist op straat zijn er contacten met burgers. Zo werd de tweet over de gevaarlijke verkeerssituatie een dag later keurig nagebeeld. "Dat warme contact met burgers staat bovenaan."

Daar zijn waar je nodig bent

‘Ze starten een WhatsAppgroepje en gaan daarna weer koffie bij elkaar drinken’

Wilco Berenschot zat in februari drie weken in zijn tweede pop-up politie-bureau, ‘de pup’, aan de Van Cittersstraat in Rotterdam West. ‘Een hennepkwekerij, een jihad-tip, huiselijk geweld, burengerucht en veel kleine ergernissen. Ze lopen de deur plat.’

“Het meisje had al twee keer voor de deur gestaan. De derde keer durfde ze de stap te maken en liep ‘de pup’ binnen. Of ze iets mocht vragen. Voor een vriendinnetje. Wat als je nu ongewenst op internet staat ... Mag dat? Ik voelde meteen: dit gaat over jou. En niet over een foto, maar over een filmpje. Naakt. Wat bleek? Haar ‘vriendje’ had de hele vrijpartij gefilmd en chanteerde haar daarmee. Dan zijn alle drie de weken dat ik er zat het meer dan waard. Wat als ‘de pup’ er niet was geweest? Dan was ze verkracht in een garagebox of ten prooi gevallen aan een loverboy... Ik dacht altijd mijn wijk te kennen. Wat blijkt: vanuit het bureau beleef je de straat, de wijk. Je ziet wat voor functie de straat heeft, de verbindingen onder elkaar. Je krijgt veel informatie, inzicht en inspiratie. Dat viel wethouder Joost Eerdmans ook op. ‘We moeten jou dus zetten op plekken waar er stront is!’, riep hij meteen. Nee, zei ik. Je moet ergens gaan zitten om er te zijn. Voor de buurt. Dan ben je de buurman waar iedereen een praatje mee kan maken.

Dan kun je werken aan het veiligheidsgevoel. Niet alleen de wijkadel, ook de vaders met hun volle bakfietsen of de moeder met hoofddoek.”
Berenschot: “Dat kan ook met de mobiele wijktafel, in gesprek met voorbijgangers midden op straat, met Agent bijt Hond (ergens in de wijk aanbellen en ter plekke je broodje eten) en het pop-up politiebureau. Het is een way of life. Proactief de wijk in gaan, de verbinding zoeken met bewoners, weg achter die geraniums van het politiebureau. De combinatie van sociale media en het fysieke contact maakt het netwerken tot een verheven kunst in een veranderende samenleving. Zo werk ik nu aan de wijk 2030. Samen met de bewoners.”

Verbeteren heterdaadkracht

Doel 2014

Door zichtbaar en snel optreden van de politie en betere samenwerking met burgers wil de politie de pakkans op heterdaad vergroten. Bij heterdaadkracht spelen elementen als pakkans, meldingsbereidheid en proactiviteit een rol. Zaken waarbij de politie een verdachte op heterdaad aanhoudt, kunnen sneller worden afgehandeld. Het gaat vaak om zaken waar de burger slachtoffer van is.

Heterdaadkracht en het versterken daarvan vormt een belangrijk thema in de strijd tegen criminaliteit en onveiligheid. Heterdaadkracht is een samenspel van burgers, ketenpartners en politie. Wanneer een misdrijf wordt waargenomen, moet dit zo spoedig mogelijk aan de politie worden gemeld. Vervolgens kan deze zo snel mogelijk handelen en een verdachte aanhouden. Voor het versterken van

heterdaadkracht is het van belang dat burgers nog meer gestimuleerd worden om melding te maken van overlast en criminaliteit en dat ze erop kunnen vertrouwen dat politie en justitie daadkrachtig optreden. Het belang van het samenspel tussen burger en politie en tussen de verschillende onderdelen van de politie is evident in het volgende voorbeeld.

In een nacht van maandag op dinsdag in december 2014 kwam via 0900-8844 bij het servicecentrum van de politie een telefoontje binnen. Personeel van een verzorgingshuis had in de kantine van het huis licht van een zaklamp zien bewegen. Men vertrouwde het niet en belde de politie. De medewerker van het servicecentrum oordeelde dat hier mogelijk sprake was van een inbraak en er direct actie nodig was. De melding werd doorgezet naar het meldcentrum, dat er twee voertuigen naartoe stuurde. De agenten die als eerste ter plaatse waren, zagen in een kantoor van het verzorgingshuis een gemaskerde man staan. Hij was duidelijk aan het zoeken. Toen de man de agenten zag, rende hij verder het gebouw in. De medewerkers van het verzorgingshuis zagen dat de verdachte naar de zijkant van het gebouw rende en meldden dit per telefoon aan de meldkamer, die de agenten hierover informeerde. Daar kon de verdachte uiteindelijk worden aangehouden. De verdachte had een paar ruiten ingegooid en enkele deuren opengebroken om binnen te komen. Hij bleek een bekende van de politie te zijn. Deze casus laat het belang zien van de actieve samenwerking tussen de politie en burgers, in dit geval de medewerkers van het verzorgingshuis, maar ook van de professionaliteit en samenwerking van de verschillende onderdelen van de politieorganisatie.

Heterdaadkracht is geborgd in het dagelijkse politiewerk. Het concept heterdaadkracht is van groot strategisch belang bij het goed in werking brengen van de robuuste basisteams en de verdere ontwikkeling van gebiedsgebonden politiewerk. Bijvoorbeeld bij de versterking van de operationele sturing gaat het onder meer om het direct reageren en handelen. Dit krijgt ook aandacht in de wijze waarop wordt omgegaan met meldingen. Verder zijn de meldcentra bezig met het uitwerken van het concept ‘Iedereen onder de knop’. Hierin zijn alle medewerkers die in dienst zijn bereikbaar en kunnen zij ingezet worden als zich een incident voordoet in hun omgeving. Ook de verdere ontwikkeling van Burgernet kan een bijdrage leveren, in dit geval aan het vergroten van het aantal meldingen van (heterdaad)waarnemingen. Zo kent de meldkamer in Limburg een zogeheten ‘nachtgroep’ binnen Burgernet, waarop beveiligers en anderen zijn aangesloten die ’s nachts actief zijn. Deze groep wordt ’s nachts benaderd als zich verdachte situaties voordoen, met het verzoek om eventuele waarnemingen te melden.

In de landelijke prioriteiten politie 2011-2014 werd onder andere als doelstelling een verhoging van de heterdaadratio met 25 procent opgenomen. Gebleken is echter dat de heterdaadratio als sturingsvariabele op een te grote afstand tot de uitvoeringspraktijk staat.⁴ Heterdaadkracht blijft echter onverminderd de aandacht houden en daarom werkt de politie aan het versterken van de heterdaadkracht. Er zijn meerdere factoren verantwoordelijk voor de effectiviteit van de heterdaadkracht. Zo vergroot het werken in de robuuste basisteams de heterdaadkracht en spelen de meld-

kamer en de intensieve samenwerking met burgers, bijvoorbeeld door het gebruik van Burgernet, een grote rol.

Aanpak criminele (illegale) vreemdelingen

Ook in 2014 kreeg de aanpak van criminele (illegale) vreemdelingen hoge prioriteit van de politie, in het bijzonder van de afdelingen Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM). Voor de aanpak van criminele vreemdelingen is er een protocol beschikbaar: Vreemdelingen in de Strafrechtketen (VRIS). Daarin is vastgelegd welke actie van welke opvolgende ketenpartner wordt verwacht. Dit protocol zorgt ervoor dat de strafrechtketen op de hoogte is van de verblijfsrechtelijke status van de vreemdeling. Na afloop van de strafrechtelijke afhandeling van de zaak kan gezien worden of, en zo ja welke, vreemdelingrechtelijke maatregelen getroffen moeten worden. Dit voorkomt dat criminele vreemdelingen na afloop van het strafrechtelijk traject weer op straat worden gezet, terwijl zij misschien geen recht (meer) hebben op verblijf in ons land. Het houden van toezicht op vreemdelingen is een taak van zowel de basispolitie als de AVIM’s. Wanneer de politie een criminele vreemdeling aanhoudt, is het van belang dat hij naast het strafrechtketennummer (SKN) een vreemdelingennummer (V-nummer) krijgt. Hiermee is een (automatische) koppeling gelegd tussen het strafrechtelijke proces en het vreemdelingrechtelijke proces en kunnen beide processen doorlopen worden. Toekenning van een V-nummer aan een verdachte die ook vreemdeling blijkt te zijn, is een belangrijke voorwaarde voor de goede

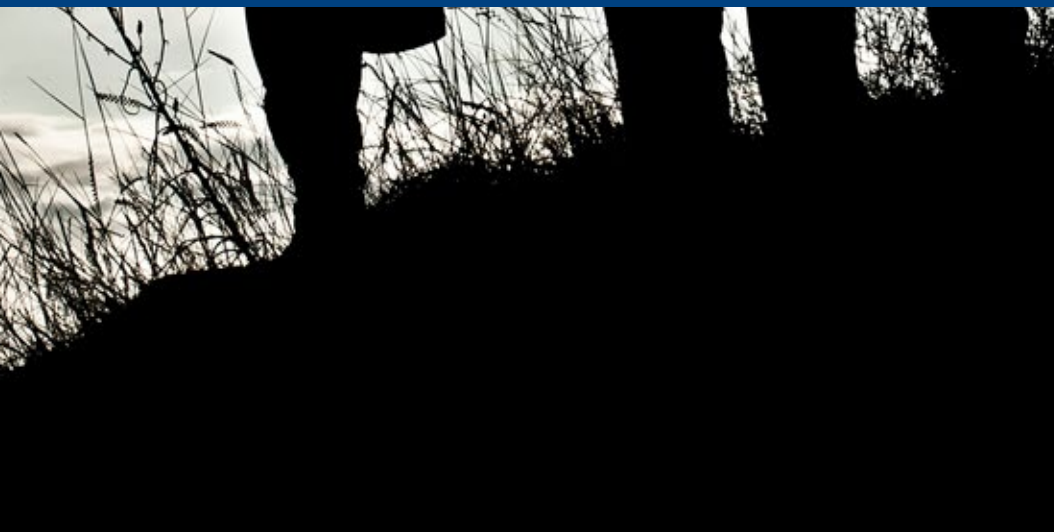
uitvoering van het VRIS-protocol. Overeengekomen is dat bij alle naar het OM verzonden processen-verbaal met een niet-Nederlander als verdachte, de niet-Nederlander wordt voorzien van een V-nummer. De mate waarin dit daadwerkelijk gebeurt, is een prestatie-indicator, die door de politie wordt gemonitord. In 2014 kwam deze indicator uit op 85,4 procent. Afhandeling van bepaalde verkeersmisdrijven en winkeldiefstal verloopt via een andere procedure, veelal ter plekke, waardoor in die gevallen geen V-nummer wordt aangemaakt. Vanaf 2015 wordt dit voor een deel ondervangen door gebruik van Mobiel Effectiever op Straat (MEOS). Dit project stelt politiemedewerkers in staat om plaatsonafhankelijk via de smartphone politietoolsystemen te raadplegen, bijvoorbeeld voor identificatie van personen.

Een tweede relevante prestatie-indicator ten aanzien van de aanpak van criminele vreemdelingen, is het aantal VRIS-dossiers dat de politie overdraagt aan de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V). Dit betreffen de dossiers van criminele vreemdelingen van wie het rechtmatig verblijf in ons land is beëindigd of die zich van begin af aan illegaal in ons land bevonden. Op basis van een dergelijk dossier kan de DT&V bezien of er mogelijkheden zijn tot terugkeer naar het land van herkomst. In 2014 zijn in totaal 663 VRIS-dossiers door de politie (AVIM’s) overgedragen aan de DT&V.

4. Politieacademie, Andersson Elffers Felix, augustus 2013

Jihad in je wijk, stad en land

‘Als er in de wereld iets gebeurt, zie je dat hier meteen terug’

Jihadgangers, ronselaars, terugkeerders: de politie heeft er sinds de komst van IS(IS) een extra zorg bij. Hoe pakken we dit op wijk, -stads- en landelijk niveau aan? ‘We hebben dit zien aankomen, maar niet met deze kracht en intensiteit.’

Een doorsnee-werkkamer is het zeker niet. Aan de muren hangen vlaggen van verschillende landen en godsdiensten en een grote stripposter over etnisch profileren. Op kasten en bureaus symbolen uit de hele wereld. Welkom op Bureau De Heemstraat in de Haagse Schilderswijk, in de zomer van 2014 het toneel van ISIS-demonstraties. Volgens de media een buurt waar een grimmige sfeer hangt en orthodoxe moslims de dienst uitmaken. “Overdreven”, vindt wijkagent Johan de Jonge dat beeld. “Ja, als ik iemand aanhoud op straat staan er al snel tachtig man omheen. Op een buitenstaander komt dat misschien bedreigend over, maar meer dan ramptoerisme is het niet.” Multicultureel is de wijk zeker, met meer dan 150 verschillende nationaliteiten en nog meer culturen. “Letterlijk de wereld in je wijk”, zegt Johan. “Koerden en Turken, sjiïeten en soennieten.”

Rotte appels

“Als er in de wereld iets gebeurt, zie je dat hier meteen terug”, vertelt hij terwijl hij door zijn buurt loopt. Om de paar meter wordt hij door een buurtbewoner begroet. Dat er veel moslims wonen is een feit. Het gebied van twee bij twee kilometer telt zo’n vijftien moskeeën. Maar ook in deze gebedshuizen zijn de radicale jongeren niet welkom, weet Johan. Hij heeft goed contact met de besturen en loopt er regelmatig binnen. En ja, er zit inderdaad een aantal rotte appels in de wijk. Een paar zijn afgereisd naar Syrië, anderen spelen met die gedachte.

Reisdocumenten

Vanmorgen nog is hij gebeld door de vader van een 15-jarig meisje dat rond kerst vorig jaar op het punt stond te vertrekken. “Nog in mijn nette kleren van de kerstborrel ben ik erheen gegaan. Uren heb ik gepraat met haar ouders. En de dagen erna weer. We waren net op tijd. Pas na een week verdween de dofheid uit haar ogen. Ze was echt gehersenspoeld.” Haar bezorgde vader nam haar paspoort en ID-kaart af en vroeg Johan die op het bureau te bewaren. Door zijn goede contacten in de wijk hoort Johan veel, ook over radicaliserende jongeren. Wat hij daarmee doet? “Inkapselen. Ouders inschakelen, de school, jongerenwerk.” En hij probeert altijd in contact te komen. Hoe verder geradicaliseerd, hoe moeilijker dat is. “Jongens met wie ik vroeger goed contact had, gaan je nu uit de weg. Soms willen ze je geen hand geven. Nou, dan niet.” Als de signalen ernstig zijn belt hij met het Contextteam dat in Den Haag gespecialiseerd is in dit onderwerp. Een gelegenheidsteam van twintig man, dat zich puur met jihadisme bezighoudt. Hierin werken de regionale recherche, de Dienst Regionale Informatieorganisatie, het Team High Impact Crime en wijkagenten samen.

3

Veiligheids- monitor

Veiligheidsmonitor 2014

De Veiligheidsmonitor is gebaseerd op een landelijke bevolkingsenquête over veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt jaarlijks uitgevoerd, waardoor een goed beeld ontstaat van de ontwikkelingen door de jaren heen.

Het jaarlijkse bevolkingsonderzoek naar onder andere overlast, onveiligheidsgevoelens en ervaren slachtofferschap, dat mede in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie, CBS, gemeenten en de politie wordt gehouden, laat zien dat het aantal mensen dat in 2014 slachtoffer is geworden van veelvoorkomende criminaliteit zoals geweld, diefstal en vandalisme opnieuw is gedaald. Dat onderstreept de ontwikkelingen die de politiecijfers aangeven. Burgers ervaren volgens de Veiligheidsmonitor ook minder overlast van groepen hangjongeren, drugs of dronken mensen op straat en de overlast van het verkeer en fysieke verloedering is in 2014 afgenomen. Criminaliteit, onveiligheidsgevoelens en overlast worden het meest ondervonden in de vier grote steden.

Criminaliteit daalt

In de periode 2005-2014 is het aantal personen van 15 jaar en ouder dat naar eigen zeggen slachtoffer werd van veelvoorkomende criminaliteit in totaal met ruim 30 procent gedaald. Werden in 2005 nog bijna 3 op de 10 Nederlanders (28 procent) hiermee geconfronteerd, in 2014 waren dit er minder dan 2 op de 10 (19 procent). Het sterkst is de daling van het aantal gevallen van vandalisme, gevolgd door vermogensdelicten zoals inbraak en diefstal, en geweldsdelicten zoals mishandeling of bedreiging. De gerapporteerde afname

van criminaliteit is in lijn met de door de politie geregistreerde cijfers over misdrijven.

Veiligheidsbeleving verbeterd

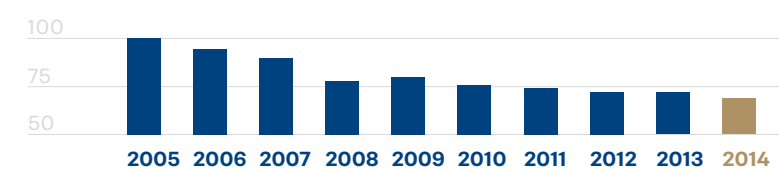
In de periode 2005-2014 heeft de algemene veiligheidsbeleving zich gunstig ontwikkeld. De daling van de onveiligheidsgevoelens was het sterkst in de periode 2005-2008. De laatste jaren is eveneens sprake van een licht afnemende tendens. De buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens, die gemeten zijn tussen 2008 en 2014, zijn tussen 2008 en 2009 toegenomen. Daarna zijn lichte fluctuaties zichtbaar. De kans op woninginbraak, zakkenrollerij, beroving en mishandeling wordt door respectievelijk 11, 4, 3, en 2 procent van de respondenten als (heel) groot ingeschat. In 2014 voelt ruim 1 op de 3 mensen (36 procent) zich in het algemeen wel eens onveilig. In eigen buurt heeft maar 18 procent van de respondenten onveiligheidsgevoelens.

Tevredenheid toegenomen

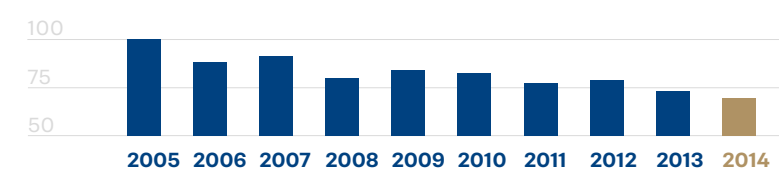
Aan alle respondenten is gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze zijn over het totale functioneren van de politie (zowel in de woonbuurt als in het algemeen). Uit de antwoorden kan geconcludeerd worden dat de tevredenheid over het totale functioneren

van de politie in de buurt en in het algemeen is toegenomen in vergelijking met 2012 en 2013. Vooral de inwoners van de vier grootste steden zijn positief over het functioneren van de politie in de buurt.

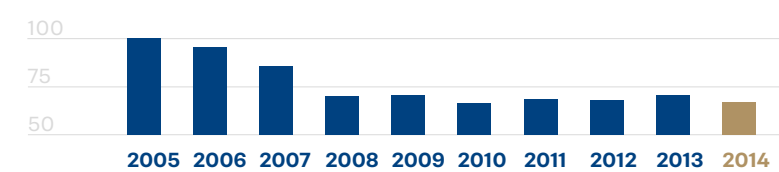
Slachtofferschap totaal

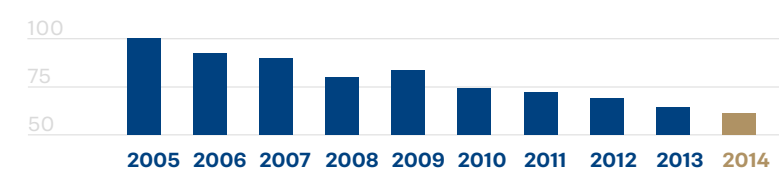
Geweldsdelicten

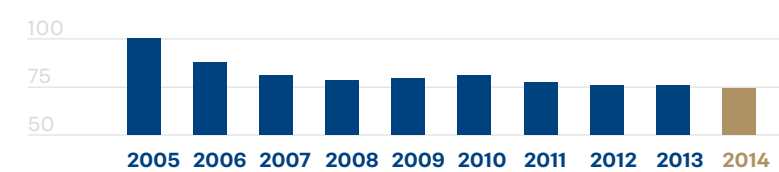
Vermogensdelicten

Vandalismedelicten

Onveiligheidsgevoelens

Bron: Veiligheidsmonitor 2014 – CBS

4

**Sterkte van
de politie**

Sterkte van de politie

Het totale personeelsbestand van de politie, ook de sterkte van de politie genoemd, bestaat uit operationele en niet-operationele sterkte.

De operationele sterkte

Op 31 december 2014 bedroeg de operationele sterkte van de politie 51.442 fte's.⁵ De operationele sterkte van de politie betreft de functies waarbij de politiemedewerker direct contact heeft met de burger en/of een directe inhoudelijke bijdrage levert aan de primaire politietaak. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om wijkagenten, rechercheurs, hondengeleiders en receptiionisten. Aspiranten tellen volledig mee in de operationele sterkte, maar zijn gemiddeld slechts veertig procent van hun tijd daadwerkelijk inzetbaar. De minister heeft met de Tweede Kamer een operationele politiesterkte van minimaal 49.500 fte's afgesproken.

De niet-operationele sterkte

De niet-operationele sterkte is in 2014 gedaald naar 9446 fte. Deze geplande afbouw is gerealiseerd door inzet van strategisch HRM beleid, zoals het mobiliteitsbeleid, een vacaturestop en het gefaseerd overdragen van bedrijfsvoeringstaken aan het Politiediensten-centrum.

Medewerkers-tevredenheid

In de zomer van 2014 voerde het korps een Medewerkersmonitor uit (voorheen het Medewerkerstevredenheids-onderzoek). Bijna drieduizend medewerkers vulden de vragenlijst in. De politie gebruikt de resultaten van

de Medewerkersmonitor voor de Risico-inventarisatie Psychosociale Arbeidsbelasting (RI&E PSA). Op basis van de resultaten wordt per eenheid een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak is erop gericht om eventuele risico's terug te brengen en knelpunten op te lossen. De plannen van aanpak zijn medio 2015 gereed.

Uit de Medewerkersmonitor komt naar voren dat, vergeleken met eerdere metingen, medewerkers hun relatie met de direct leidinggevende en met andere collega's iets lager waarderen. Wel wordt deze nog als ruim voldoende beoordeeld. Collega's vinden de interne communicatie echter verslechterd en onvoldoende. Daarnaast is het onderwerp toekomstzekerheid logischerwijs een aandachtspunt bij niet-operationele medewerkers. De personele reorganisatie zal hierop van invloed zijn geweest. Al deze aspecten worden verder uitgewerkt in de plannen van aanpak. Ze vormen immers een belangrijke factor bij het veroorzaken dan wel voorkomen van stress.

Operationele medewerkers vragen aandacht voor emotionele belasting. Dit aspect vertoont ten opzichte van de eerdere meting een achteruitgang. Dat geldt eveneens voor de thema's leermogelijkheden en loopbaanontwikkeling. Uit de Medewerkersmonitor blijkt tevens dat spanningsklachten zijn toegenomen. De scores op agressie, geweld en ongewenste omgangsvormen bleven gelijk. Positief is dat collega's de samenwerking in het korps beter vinden en dat zij zich meer betrokken voelen dan in het verleden.

Vrijwilligers

De minister heeft als doelstelling vastgesteld dat eind 2015 vijfduizend vrijwilligers bij de politie werken. Vanwege de grote veranderingen binnen de politie en de achterlopende werving van vrijwilligers heeft de minister de termijn voor het behalen van de doelstelling met een jaar verlengd tot eind 2016. Eind 2014 bedroeg het aantal vrijwilligers 3038.

De werving van niet-executieve vrijwilligers staat op gespannen voet met de doelstelling om de niet-operationele sterkte te laten krimpen. Daarom is een commissie samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de politie en de politievakorganisaties, om gezamenlijk te bepalen of taken en werkzaamheden van een vrijwillige ambtenaar van politie met administratieve, technische en of andere taken geen verdringing is.

Veilig en gezond werken

Het politievak is een hoogrisicoberoep. In hun werk lopen politiemedewerkers meer dan gemiddeld risico op fysiek of psychisch letsel. Het is de verantwoordelijkheid van het korps om als werkgever deze risico's zo veel mogelijk te kennen, waar mogelijk te verkleinen en om maatregelen te treffen die de weerbaarheid van medewerkers vergroten. Als een

5. De operationele sterkte per eenheid is opgenomen op pagina 66.

Zieke collega's weer aan het werk helpen

politiemedewerker toch iets overkomt of wanneer hij ziek wordt, zal de organisatie vanuit goed werkgeverschap de medewerker maximaal ondersteunen, re-integratie bevorderen en zoeken naar passende oplossingen. Vanuit deze verantwoordelijkheid van de werkgever levert Veilig en Gezond Werken (VGW) een belangrijke bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van de politiemedewerkers. Het doel is om te komen tot een veiliger, gezonder, fitter en weerbaarder korps. Veilig en Gezond Werken staat voor de inrichting van de arbeidsgerelateerde zorg binnen de politieorganisatie. De VGW-inrichting garandeert goede, passende zorg die toegankelijk is voor alle politiemedewerkers, met aandacht voor preventie en re-integratie. Het zorgsysteem is gebaseerd op de risico's die het politievak met zich meebrengt. Dit is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- medewerker en leidinggevende hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid
- nadruk op preventie, zicht op risico's
- alle medewerkers verdienen goede, passende zorg
- het veilig en gezond werken vormt een systeem, waarin ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid heeft

Twee specifieke onderwerpen binnen Veilig en Gezond Werken zijn het ziekteverzuim en professionele weerbaarheid.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim van de politie over geheel 2014 bedraagt 6,1 procent. Het ziekteverzuimpercentage is licht toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

TNO onderzocht in 2014 de aanpak en registratie van langdurig ziekteverzuim binnen de politie. Naar aanleiding van dit onderzoek is binnen de politie een taskforce opgericht die eenheden ondersteunt bij het behandelen van de verzuimdossiers en helpt om langdurig zieke medewerkers zorgvuldig terug te brengen naar passend werk binnen of buiten de politie. Daarnaast is de taskforce erop gericht om het langdurig ziekteverzuim te laten dalen, een kennis- en expertisecentrum op te richten en leidinggevend op te laten leiden in het vakgebied ziekteverzuim. De maatregelen moeten leiden tot zorgvuldig omgaan met langdurig zieke medewerkers en hen helpen snel weer op een gezonde manier aan het werk te gaan.

Fysieke Vaardigheidstoets
Personeel dat is uitgerust met

gewelddsmiddelen, is verplicht om de Fysieke Vaardigheidstoets (FVT) af te leggen. De FVT bestaat uit het afleggen van een parcours in een sportzaal dat is afgeleid van het dagelijkse politiewerk op straat. Met deze toets krijgt de medewerker inzicht hoe het staat met zijn politiespecifieke conditie en fysieke vaardigheden die nodig zijn om het vak professioneel uit te voeren. De totale doelgroep voor de jaarlijkse FVT bedraagt ruim 41.000 medewerkers.

Ongeveer 9500 medewerkers (23 procent) hebben vanwege verschillende redenen (zoals zwangerschap, dienstbelang) niet deelgenomen aan de FVT.

Voorafgaand aan het afleggen van de test vullen de deelnemers een vragenlijst in over gezondheidsrisico's. Hieruit bleek dat 4100 medewerkers in de twee weken voor de test gezond-

Overzicht resultaten FVT 2014, aantal en procent van het totale aantal wapendragenden		
	aantal	%
Niet deelgenomen vanwege verschillende redenen (zwangerschap/dienstbelang)	9.507	23%
Niet deelgenomen vanwege gezondheidsproblemen voor of op testdag	4.143	10%
FVT buiten streeftijd	3.397	8%
FVT binnen streeftijd	24.388	59%

Wat bedreigingen met wijkagent Halil deden

Aanpak geweld tegen politie-ambtenaren

Bijna anderhalf jaar bedreigt een jeugdbende de Utrechtse wijkagent Halil Yavuz. De situatie loopt zo uit de hand dat hij zes weken de straat niet op mag. 'Ik kan wel stoer doen, maar natuurlijk was ik bang.'

Halil: "Ik droeg een jaar lang een bodycamera. Mijn porto had ik dag en nacht bij me. Mijn privéauto parkeerde ik tijdens werktijd in de garage van het politiebureau. Na mijn dienst reden collega's met me mee om te voorkomen dat ik gevolgd zou worden naar huis. Elke dag reed ik een andere route. Tegen mijn vrouw zei ik dat ik mijn porto uit nieuwsgierigheid bij me had. Allerlei spookverhalen gingen door mijn hoofd. Maar ik verzwegen de waarheid. Ik wilde niet dat ze elke dienst ongerust was. Natuurlijk kreeg ze argwaan als ik voor de derde keer op een dag belde om te vragen waar ze was. Ze dacht dat ik haar controleerde. Dat ik problemen met haar zou krijgen als ze de waarheid ontdekte, wist ik. Maar ik was vastbesloten."

Door het oog van de naald gekropen
Wijkagent Halil werkte in de Utrechtse wijk Zuilen, waar een groot onderzoek liep naar een criminele jeugdbende van veertig jongeren tussen de 16 en 23 jaar. Ze plegen onder andere brute wapende stratroven en handelen in drugs. Om het onderzoeksteam te ondersteunen gaat Halil regelmatig op de motor de wijk in. Nadat de eerste jongeren zijn aangehouden, komt een waarschuwing binnen via de Regionale Inlichtingendienst (RID). Halil: "Ik kreeg te horen dat ze me wilden pakken. Meer niet. Van mijn chef mocht ik alleen nog maar in een auto de straat op, altijd met een collega samen. Ik maakte me niet echt zorgen, dacht dat het wel zou overwaaien." Totdat een grote groep jongens Halil tijdens een dienst uitscheldt. "Alle

k-woorden kwamen voorbij en ook wat ze met mijn moeder, vrouw en kind zouden doen. Ik reed naar ze toe, maar ze renden weg. Drie bleven over. Eén jongen wees me waarheen de rest gerend was. Ik vertrouwde het niet, want hij weigerde normaal ook maar één woord met me te spreken. Ik ben omgekeerd en weggereden." De volgende ochtend laat de RID de chef van Halil weten dat de jongeren waren weggerend om hem naar een afgelegen plek te lokken. Er lag een enorme berg klinkers klaar om hem te bekogelen. Halil: "Ik ben door het oog van de naald gekropen."

Binnen zitten

Nieuwe aanhoudingen in de maanden erna verergeren Halils situatie. "Er verschenen teksten met bedreigingen op muren en stoepen. Ik zou op een dodenlijst staan. Er verschenen doodsb bedreigingen op een internetforum." Na een incident, waarbij de politie op een gewapende jongen schiet en Halils naam onterecht rondgaat als schutter, mocht de wijkagent helemaal niet meer de straat op. Hij moet binnen administratief werk doen. "Na zes weken was ik dat zat. Ik wilde weer mijn wijk in. In goed overleg mocht ik terug. Eerst samen met een collega in de auto, altijd een tweede auto als back-up. Ik stapte nooit uit, reed alleen rondjes. Later stak ik af en toe mijn hand eens op, zei gedag. Elke keer een stapje verder totdat ik weer alleen in de auto zat. Het heeft me een jaar gekost voordat het weer als vanouds was."

"En toen werd ik alsnog uit mijn wijk gehaald. Het was tijd voor vers bloed. Ik baalde als een stekker, had net alles weer op de rails. Maar vanuit het perspectief van de organisatie kon ik het wel begrijpen. Als donderslag bij heldere hemel werd er een brief bij mijn chef bezorgd. Alle veertig jongeren hadden 'm ondertekend, met voor en achternaam erbij. Ik vroeg nog: 'Wat voor verwensingen staan er op?' Ze smeekten mijn chef om mij niet naar een andere wijk te sturen. Niet te geloven."

Gevaar erkennen

"Mijn eerlijkheid bleek mijn redding. Ik heb ze nooit genaaid. Als ik ze kon pakken, pakte ik ze. Maar niet voor iets onbenulligs als een kapot fietslichtje. Dat realiseerden ze zich ook. Terugkijkend had ik het gevaar eerder moeten erkennen. Ik dacht dat het wel zou meevallen en je doet ook een beetje stoer hè. Dat hoort erbij. Je moet echt steun zoeken bij collega's of je leidinggevende. Want als je niet lekker in je vel zit, merk je dat op straat ook. Bij mijn collega's kon ik stoom afblazen. Mijn chef was er ook altijd voor mij. Hij vroeg regelmatig hoe het ging. Al met al petje af voor hoe de organisatie de kwestie heeft opgepakt. Met mijn vrouw heb ik zoals verwacht vette ruzie gehad toen ik haar vertelde dat ik bijna anderhalf jaar bedreigd was."

heidsproblemen hadden gehad, waardoor zij op dat moment niet konden deelnemen.

Van de medewerkers die de FVT wel hebben afgelegd, heeft driekwart van de deelnemers (ruim 24.000 medewerkers) dit binnen de normtijd gedaan. Een kwart van de deelnemers (ongeveer 3400 medewerkers) heeft de test wel afgelegd, maar niet binnen de normtijd.

De resultaten over 2014 laten een lichte verbetering zien ten opzichte van 2013. In 2015 en latere jaren zullen extra maatregelen worden genomen om de resultaten verder te verbeteren. Deze maatregelen zijn onder andere gericht op hertoetsmogelijkheden, het opstellen van een uitvoeringsregeling voor de opvolging van niet deelname en integratie van de training en toetsing van de fysieke vaardigheid in de nieuwe methodiek van training en toetsing (IBT Nieuwe Stijl).

Professionele weerbaarheid
Het is van groot belang dat alle medewerkers goed uitgerust en opgeleid aan het werk kunnen en blijven gaan. Een van de pijlers hierbij is de mentale weerbaarheid. Het is vanzelfsprekend dat investeren in mentale kracht van belang is. Dit geldt zowel voor het op niveau houden van medewerkers die mentaal weerbaar zijn als voor de kleine groep medewerkers die verminderd weerbaar is.

Ongeveer dertigduizend politiemensen zullen tot en met eind 2015 de training Mentale Kracht volgen. Tot 31 december 2014 namen in totaal bijna 21.000 medewerkers hieraan deel. Dit is zeventig procent van de totale doelgroep. Hiermee verloopt de uitvoering van deze training volgens planning.

Uit onderzoeken⁶ blijkt dat het politiepersoneel weerbaar is en over een relatief hoog niveau van psychosociale gezondheid beschikt. Mede door de training Mentale Kracht ontwikkelt de politieorganisatie een gemeenschappelijk kader en een gemeenschappelijke taal rond het thema weerbaarheid. Deze aspecten zijn inmiddels geïntegreerd in de reguliere Integrale Beroepsvaardigheidstraining (IBT), die de investering verankeren in de organisatie. Medewerkers leren hierdoor onder andere psychosociale effecten van het werk herkennen en bespreken, waardoor er structureel aandacht voor het onderwerp ontstaat.

Wijkagenten

De wijkagent vervult een spilfunctie in de verbetering van veiligheid in wijken en buurten. Hij of zij is voor de burgers het lokale gezicht van de politie. Wijkagenten leveren een belangrijke bijdrage aan de handhaving van de openbare orde en veiligheid, de vroegtijdige signalering en de leefbaarheid. De politie draagt per eenheid zorg voor de aanwezigheid van gemiddeld één wijkagent op elke vijfduizend inwoners. In het inrichtingsplan van de politie is de norm van gemiddeld één wijkagent op elke vijfduizend inwoners als uitgangspunt gehanteerd. De ambitie was dat de functies van wijkagent zoals beschreven in het inrichtingsplan op 1 januari 2015, behoudens op te vullen vacatures, zijn ingevuld. Deze ambitie is, gezien de passage ‘behoudens op te vullen vacatures’ gerealiseerd. In een aantal eenheden zijn eind 2014 vacatures opengesteld.

Diversiteit en gelijkwaardigheid

Op het gebied van diversiteit en gelijkwaardigheid binnen de politie was 2014 in de eerste plaats een transitiejaar. Gaandeweg kreeg diversiteit in beleidsmatige zin verdieping, vorm en inhoud. Voor de politie is dit immers een essentieel thema dat nauw met haar legitimiteit in de samenleving is verweven.

Verschillen tussen politiemedewerkers in culturele achtergrond, geaardheid, geloof, vaardigheden en ervaring dragen in grote mate bij aan de mate waarin burgers hun politie herkennen, vertrouwen en toegankelijk vinden. Deze eigenschappen zijn eveneens vitaal om als politie te kunnen functioneren in een rijkgeschakeerde samenleving als de onze. Zij versterken en verbreden bovendien de kwaliteit en het vakmanschap binnen de politieorganisatie.

De afgelopen twintig jaar investeerden de voormalige korpsen en zeker ook het Landelijk Expertisecentrum Diversiteit (LECD) veel in dit onderwerp. Daarbij boekte de politie aansprekende resultaten, zoals ‘Teambalans’. Door veiligheidsvraagstukken in de externe omgeving te scannen, maakt deze methode het mogelijk om de gewenste of noodzakelijke diversiteit in teams gericht in balans te brengen. Toch is het niet gelukt om alle ambities waar te maken. Zo daalde bij de Politieacademie de

6. Brief aan Tweede Kamer van minister van Veiligheid en Justitie - Beleidsreactie op onderzoek naar training mentale kracht en psychosociale gezondheid, kenmerk: 611835

Wijkagent vervult spilfunctie voor verbeteren veiligheid

instroom van allochtone studenten de afgelopen jaren fors en verlieten veel collega's met een andere culturele achtergrond de politie, omdat zij zich onvoldoende herkenden in de dominante cultuur.

Er bleek meer draagvlak vanuit de lijn en de operatie nodig om de noodzakelijke veranderingen effectief te bewerkstelligen. De les hieruit is dat er meer gerichte sturing moet komen. Daardoor wordt het bespreekbaar maken van dit vraagstuk minder afhankelijk van actuele incidenten en gebeurtenissen. Daaraan was in 2014 overigens zeker geen tekort. Vorig jaar verscheen bijvoorbeeld een spraakmakend rapport van Amnesty International Nederland dat de politie betichtte van etnisch profileren. Hoewel andere onderzoeken deze aantijging weerleggen, maakten de discussies naar aanleiding van dit rapport duidelijk dat er intern en extern wel degelijk sprake is van beleving van of ervaring met etnisch profileren. Een belangrijke ontwikkeling was eind 2014 de al eerder geplande opheffing van het LECD. Het expertisecentrum slaagde erin om – ook internationaal – goede netwerken op te bouwen van gelijkgestemden. Het had een belangrijke aanjaagfunctie, maar onvoldoende doorzettingsmacht om structurele veranderingen af te dwingen. Bovendien

maakte de komst van één korps het mogelijk om de activiteiten van het LECD te verankeren in de nieuwe organisatie.

In dat kader is vorig jaar de aanzet gegeven tot een drastische koerswijziging die een vierledig doel beoogt. Allereerst het vertrouwen in en de legitimiteit van de politie vergroten door verdere versterking van de verbinding met alle groepen in de samenleving. Verder moet de aanpak van discriminatie een extra impuls krijgen. Ook dit is een delict dat sterke invloed heeft op de persoonlijke levenssfeer van burgers en verdient dezelfde benadering als andere vormen van high impact crime. Ten derde streeft de politie een cultuur na, waarin medewerkers verschillen herkennen, erkennen en waarderen. Daarbij krijgen leidinggevenden een belangwekkende rol toebedeeld. De vierde in 2014 voorgenomen ambitie betreft het blijvend en proactief beïnvloeden van de personele samenstelling, de doorstroom en het ontwikkelen van beschikbare en geschikte talenten. De verdere uitwerking en concretisering van dit beleidsperspectief krijgt in 2015 gestalte.

98 procent oude PTSS-dossiers in behandeling

Bijeenkomsten en een 24/7 loket helpen collega's met PTSS

De erkenning van posttraumatische stressstoornis (PTSS) als beroepsziekte heeft topprioriteit binnen het korps. Oude dossiers krijgen veel aandacht, de politie organiseert bijeenkomsten voor (voormalige) medewerkers met PTSS en in 2014 kwam er een coulanceregeling. 'Het vertrouwen groeit, maar we zijn er nog niet.'

Van de 320 oude PTSS-dossiers is 98 procent in behandeling genomen. In slechts een paar gevallen is geen erkenning van PTSS als beroepsziekte gegeven, omdat de PTSS werd opgelopen bij een eerdere werkgever, of omdat PTSS niet kon worden vastgesteld. Wendy van de Spijker, teamchef Meldpunt PTSS, is tevreden over de afhandeling van oude zaken. "Maar het is vooral heel mooi om te zien dat de gedachte bij de politie is veranderd. Helaas kun je door het politiewerk PTSS oplopen", zegt ze. "Die erkenning, daar werken we hard voor."

Prioriteit

De erkenning van PTSS als beroepsziekte heeft meer dan ooit prioriteit. Eind maart 2013 startte het Meldpunt PTSS. In elke eenheid zijn sindsdien casemanagers aangesteld die (voormalige) medewerkers met PTSS begeleiden en er is het 24/7 Loket Politie waar politiemensen, partners, familieleden en leidinggevendenden terecht kunnen. Daarnaast organiseerde de politie een vijftal bijeenkomsten voor collega's met PTSS met als doel ze te informeren en met ze in gesprek te gaan.

Bijeenkomsten

Voormalig politiemans Arthur van der Vlies heeft PTSS en was nauw betrokken bij de organisatie. Arthur: "De eerste bijeenkomst in Papendal was geen succes. Te groots. Mensen voelden zich onveilig." Vijf latere

bijeenkomsten met een intiemer karakter, meer persoonlijke aandacht en ook de toevoeging van een programma voor partners en het hele gezin, zorgden ervoor dat het vertrouwen groeide. Arthur: "Het helpt ook dat we het met elkaar doen, van de korpschef tot de bonden en van het Meldpunt PTSS tot aan de medewerkers zelf. Iedereen is aanwezig. Dat geeft vertrouwen."

Grote indruk

Korpschef Gerard Bouman sprak tijdens de bijeenkomsten met PTSS-collega's en gezinsleden. In zijn blog schrijft hij hoeveel indruk die ontmoetingen op hem maakten. "De partner en kinderen gaan evenzeer gebukt onder deze ziekte. En dat hakt erin, kan ik u vertellen." Ook in een uitzending van Nieuwsuur haalde Bouman PTSS weer aan. "Het leek bijna of het niet bestond. Nu weten we beter." Hij schaamt zich ervoor dat het vroeger zo slecht geregeld was voor collega's. "Dat zou ik nu meteen voor hen op willen lossen, maar dat kan helaas niet meer. Maar wel kunnen we er alles aan doen om te herstellen wat te herstellen is."

Coulanceregeling

In september 2014 bereikte het Centraal Georganiseerd Overleg Politie (CGOP) overeenstemming over de Coulanceregeling PTSS. Dat beleid bepaalt de wijze waarop wordt omgegaan met de vergoeding van rechts-

positionele aanspraken van (voormalige) politiemensen die door hun werk posttraumatische stressstoornis opliepen. "Je kunt het leed helaas niet wegnemen met geld, maar de coulanceregeling haalt hopelijk wel een stukje financiële zorg weg bij de (voormalige) medewerkers", aldus Wendy.

Gelijke behandeling

De wachtlijsten van oude dossiers zijn inmiddels verleden tijd en van de 270 nieuwe dossiers zijn er 200 voorzien van een besluit. Wendy: "We zijn er nog niet, maar er zijn stappen gezet. Het moet binnen de politie als normaal gezien worden dat je PTSS kunt oplopen. Het is van belang dat in de eenheden overal gelijke regels zijn en iedereen op dezelfde manier behandeld wordt. Zeker wat betreft zorg. De leiding moet oog hebben voor het personeel. Vraag eens hoe het met iemand gaat. En vang collega's direct goed op. Een incident is vaak niet het grootste probleem, maar meer de reactie daarop." Dat erkent ook hoofd Veilig en Gezond Werken, Jan de Vis: "In 2015 komen de zorg en nazorg voor onze medewerkers centraal te staan. Door de aanpak van PTSS als beroepsziekte onder te brengen en te borgen bij Veilig en Gezond Werken kunnen we daar beter invulling aan geven."

Sterkte van de politie

Sterkte van de politie		Operationele sterkte per eenheid (inclusief aspiranten)		Ziekteverzuim (jaargemiddelde)		Leeftijdsofbouw korps (totale sterkte)	
Operationele sterkte	51.442	Noord-Nederland	4.101	Noord-Nederland	6,0	< 20	92
Niet operationele sterkte	9.446	Oost-Nederland	6.947	Oost-Nederland	6,1	20-24	2.488
Totale sterkte	60.888	Noord-Holland	3.630	Noord-Holland	6,1	25-29	6.190
		Amsterdam	5.476	Amsterdam	5,4	30-34	7.617
		Midden-Nederland	5.059	Midden-Nederland	7,3	35-39	6.536
		Den Haag	6.261	Den Haag	6,2	40-44	7.154
		Rotterdam	6.130	Rotterdam	6,0	45-49	7.147
		Oost-Brabant	3.313	Oost-Brabant	6,5	50-54	9.338
		Limburg	2.843	Limburg	5,9	55-59	9.212
		Zeeland-West-Brabant	3.475	Zeeland-West-Brabant	5,6	60-64	5.086
		Landelijke Eenheid	4.198	Landelijke Eenheid	6,4	65-69	28
		(staf) KL/ PDC	9	(staf) KL/ PDC	4,9	Totaal	60.888
		Totaal	51.442	Totaal	6,1		

**Aanvals-
programma
Informatie-
voorziening**

Aanvalsprogramma Informatie- voorziening

Het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie (AVP) is in 2011 opgestart door de minister van Veiligheid en Justitie om de ICT van de politie te verbeteren. Dit gebeurde na een aantal grote ICT-verstoringen en enkele kritische rapporten die, mede naar aanleiding hiervan, verschenen.

Doel aanvalsprogramma

De doelen van het AVP zijn als volgt:

1. Meer gebruiksgemak en grotere bruikbaarheid van systemen voor politiemensen.
2. Minder uitval van systemen en verlies van gegevens.
3. Meer en betere informatie-uitwisseling binnen de politie en tussen politie en partners.
4. Meer flexibiliteit en toekomstvastheid van de informatievoorziening.
5. Lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer.

Sinds de start in 2011 is er in de aansturing van het AVP het nodige veranderd. De projectenportfolio kreeg meer focus en samenhang, de besturing van het AVP is vereenvoudigd en de verbinding met de ontwikkeling van nationale politie en met de korpsleiding is versterkt. Deze veranderingen zijn uitgewerkt in het Bijgesteld Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie (BAVP), dat op 19 juli 2012 door de minister van Veiligheid en Justitie is aangeboden aan de Tweede Kamer en in december 2013 voortgezet in het BAVP 2013-2017. In het BAVP 2013-2017 is de meerjarenplanning verder uitgewerkt. Ook wordt invulling gegeven aan het sturen op resultaten (output) en effecten (outcome). Bij de uitwerking van de outcomedoelstellingen is een zesde doel toegevoegd:

6. Bijdrage aan directe tijd van de politie, dat wil zeggen dat tijd wordt vrijgemaakt voor andere politietaken dan administratie.

Realisatie 2014

In 2014 is volgens de meerjarenplanning gewerkt aan het verbeteren van de politie-ICT. Daarnaast is, op advies van de Review Board, de programmasturing verder versterkt. Zo is de (financiële) controlfunctie uitgebreid en dichter bij de programmadirecteur geplaatst.

In de loop van 2014 is de opdracht van het AVP uitgebreid met het verlenen van ondersteuning aan de Nuclear Security Summit (NSS) en aan het in werking brengen van de robuuste basisteams en de districtrecherches op 1 januari 2015 ('Dag 2 Gereed'). Ook is voor de afhandeling van de ramp met vlucht MH17 capaciteit

onttrokken aan het AVP. Als gevolg van de uitbreidingen van de werkzaamheden van het AVP in 2014 en het minder beschikbaar hebben van capaciteit, zijn niet alle beoogde resultaten voor 2014 behaald en lopen projecten door in 2015.

Het AVP realiseert de verbeteringen in de politie-ICT langs drie sporen:

- stabiliseren
- verbeteren
- vernieuwen

In 2014 is vooruitgang geboekt op het eerste spoor, het stabiliseren van de bestaande ICT, waarmee afronding in zicht komt. Netwerken, hardware en software zijn vervangen door moderne voorzieningen. Het aantal storingen in de ICT daalt sinds 2010. Dat jaar waren er 4067 prio 1-verstoringen; in 2014 waren dat er 603. Dit laatste aantal laat wel een stijging zien ten opzichte

Drie sporen van verbeteren

Stabiliseren

Verbeteren

Vernieuwen

Einde 2014

van 2013, waarin 399 prio 1-verstoringen plaatsvonden. Deze toename is volledig toe te schrijven aan één systeem (de BV-ID-zuilen) waarmee in 2014 veel problemen waren. Dat systeem leverde 325 prio 1-verstoringen (54 procent) op. Deze BV-ID-zuilen worden gebruikt om met foto's en vingerafdrukken de identiteit van vreemdelingen vast te stellen. Verschillende maatregelen zijn genomen om deze verstoringen tegen te gaan, waarmee de verwachting is dat de dalende trend in 2015 doorzet.

Op het tweede spoor, het verbeteren, zijn in 2014 eveneens resultaten geboekt:

- Politiedeskwerkers kunnen op alle politiecomputers in Nederland inloggen in hun eigen werkomgeving, waarbij de grenzen van de eigen politie-eenheid geen belemmeringen meer vormen.
- Voor telewerken is overgegaan naar SMS-authenticatie in plaats van de omslachtiger methode van de Secure-ID-token.
- In 2013 is Orion+ landelijk uitgerold en in september 2014 afgerond. Dit nieuwe systeem maakt de communicatie en informatie-uitwisseling tussen politievoertuigen en de meldkamer veel eenvoudiger. Belangrijke informatie is direct beschikbaar, waardoor politiedeskwerkers onderweg sneller en beter voorbereid op een melding kunnen reageren.
- Van het BVH-netwerk (Basisvoorziening Handhaving) is de performance verbeterd, waardoor er minder uitval is en minder kans op vastlopen.
- Per politie-eenheid is er nog slechts één BVH. Dit betekent dat er in plaats van 26 nu nog maar elf BVH-omgevingen zijn, die de nieuwe organisatie-indeling van tien regionale politie-eenheden en een landelijke ondersteunen.

- Ter overbrugging naar de vernieuwing is het oude ICT-systeem voor de opsporing, BVO (Basisvoorziening Opsporing), vervangen door Summ-IT. Met deze landelijke voorziening voor opsporing en intelligence zijn opsporingsgegevens eenvoudig centraal vast te leggen en te delen.
- Ter ondersteuning van HRM zijn de 26 oude korpssystemen vervangen door landelijke systemen. Deze systemen zijn merendeels op 1 januari 2015 actief geworden. Op twee eenheden na maken alle eenheden nu gebruik van hetzelfde financiële systeem, de laatste twee eenheden volgen in 2015.

Doordat de stabilisering geleidelijk richting afronding gaat, komt er de komende jaren meer ruimte voor het derde spoor, de vernieuwing. Ter voorbereiding zijn in 2014 stappen gezet, waaronder:

- Er is een rekencentrum ingericht voor gegevens met de rubricering 'rood', dat betekent dat er gegevens worden opgeslagen met de classificatie 'geheim' of hoger.
- In 2014 is gestart met de uitrol van de mobiele werkplekken, waardoor politiedeskwerkers al hun basisactiviteiten snel en efficiënt op straat kunnen uitvoeren. De eerste duizend mobiele toestellen zijn in gebruik genomen. In 2015 volgt de rest.
- De Blue Spotmonitor is de 'Google Maps' van de politie. Deze applicatie geeft geografisch weer waar incidenten zich hebben voorgedaan. Het gebruik van deze Blue Spotmonitor overstijgt de verwachtingen.
- De Business Intelligencestrategie is vastgesteld. Hierin staat op welke wijze Business Intelligence een bijdrage levert aan de doelen van de politie.
- Tachtigduizend persoonlijke

e-mailadressen van politiedeskwerkers zijn overgezet van de oude korpsnamen naar @politie.nl.

- De 'Evenementenapp' draagt bij aan burgerparticipatie en voorziet burgers van relevante (lokale) informatie. Dit digitale middel verbetert de communicatie tussen de politie en burgers en levert zo een positieve bijdrage aan het imago van de politie.

Communicatie met de burger

*Dagelijks
gebruiken
20.000
mensen de
politieapp*

De communicatie tussen de politie en de burger krijgt steeds meer een interactief karakter: van alleen het zenden van informatie zoekt de politie steeds vaker de dialoog met de burger. Daarvoor zet de politie verschillende digitale middelen en het Mobiele Medialab in. Een overzicht.

De website is begonnen als middel om informatie te zenden. Vervolgens werd het voor de burger mogelijk om via de site aangifte te doen. In de toekomst wordt de site een middel voor daadwerkelijke interactie met de burger: de politie vraagt de burger mee te denken in belangrijke onderzoeken, verstrekt informatie om via social media in contact te komen met de wijkagent en de burger kan via de site melding maken van niet-spoedeisende zaken.

2.100.000

keer per maand gemiddeld wordt de website www.politie.nl bezocht.

50

procent van de bezoekers komt op de site via het intypen van www.politie.nl.

16.000

burgers sturen maandelijks via de website een contactverzoek of tipformulier in. Deze berichten gaan over uiteenlopende onderwerpen: een contactverzoek voor de wijkagent, een compliment, een klacht of een melding van een onveilige situatie. Veel melders sturen ook beeldmateriaal naar de politie. Soms vraagt de politie daar specifiek om, zoals na de ramp met de MH17, maar vaak worden er ook foto's of filmpjes meegestuurd met tips.

De politieapp en het second screen, dat gebruikt wordt tijdens het televisieprogramma Opsporing Verzocht en waarmee de kijker op zijn smartphone of tablet zaken beter kan bekijken en direct kan reageren, maken gebruik van dezelfde informatie als de website. Hierdoor zijn gegevens snel via verschillende kanalen beschikbaar, maar hoeft de informatie maar op een plek bijgehouden te worden.

400.000

gebruikers hebben de politieapp voor smartphones gedownload. Deze app maakt gebruik van de GPS-locatie van de gebruiker: hij krijgt alleen de informatie die relevant is voor de plaats waar hij zich bevindt. Stel de gebruiker loopt in een winkelstraat, dan kan de app de melding geven: 'let op, er zijn zakkenrollers actief.'

20.000

Dagelijks is de app bij 20.000 mensen in gebruik.

35

waardevolle tips ontvangt de politie wekelijks gemiddeld via het second screen tijdens Opsporing Verzocht. Hieruit blijkt dat de burger graag wil helpen om Nederland veiliger te maken.

De politie maakt actief gebruik van sociale media. Twitter, facebook, instagram, ook online is de politie waakzaam en dienstbaar.

2000

collega's, voornamelijk wijkagenten, maken actief gebruik van social media als Twitter en Facebook.

23

procent van de bezoekers komt op www.politie.nl via een koppeling in een bericht op Twitter. Een stijgende trend.

Met het Mobiele Medialab zoekt de politie de verbinding met in- en externe doelgroepen.

26

keer werd het Mobiel MediaLab (MML) inzet sinds 27 oktober 2014.

1150

mensen werden bevraagd in het MML, waarvan 1025 burgers en 125 collega's. Waarvoor: gebruikers testen intranet, internet, vraag het de politie, de politie app, ICT systemen, maar ook om in gesprek te gaan over hoe we samen de wijk veiliger kunnen maken, voor uitleg over verkeershandhavingssacties en voor uitleg over het Donkere Dagen Offensief om woninginbraken terug te dringen.

6

**Veiligheid,
integriteit en
klachten**

Veiligheid, integriteit en klachten

Het korps heeft afdelingen Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) ingericht. Op landelijk niveau zorgen zij voor beleidsontwikkeling, kaderstelling, monitoring en regie op de thema’s veiligheids- en betrouwbaarheidsonderzoeken, integriteit, klachten, integrale beveiliging en preventie. De uitvoering hiervan is de verantwoordelijkheid van de politie-eenheden. Onafhankelijk en zorgvuldig screenen zij nieuwe medewerkers en ondersteunende externe diensten, onderzoeken zij vermoedens en signalen van plichtsverzuim en behandelen zij klachten van burgers. Daarnaast adviseren zij leidinggevend en medewerkers over deze thema’s.

Integriteit

Integriteitsbeleid

Het Integriteitsbeleid 2014-2017 is ontwikkeld en vastgesteld. De komende jaren ligt de nadruk op integriteit als onderdeel van professionaliteit en vakmanschap, rechtvaardig en proportioneel sanctioneren en een continu proces van organisatieontwikkeling.

Interne onderzoeken

Politieagenten moeten in en buiten diensttijd onkreukbaar zijn en zich als goed ambtenaar gedragen. De politie onderzoekt signalen (aangifte/klacht van burger dan wel een interne melding) van mogelijke normschendingen daarom altijd serieus en waar nodig treedt het korps disciplinair op. Voor politiemensen die op onaanvaardbare wijze over de schreef gaan, is geen plaats meer in de organisatie.

De tabellen op de pagina hiernaast hebben betrekking op de interne onderzoeken die in 2014 zijn afgerond en waarvan de afwikkeling bekend is. Deze onderzoeken zijn soms in voorafgaande jaren al gestart. Binnen een onderzoek kunnen er meerdere betrokkenen zijn. Een onderzoek richt zich doorgaans op één voorval. Een

voorval kan echter zowel een strafrechtelijke als een disciplinaire component hebben.

De cijfers

Het aantal interne onderzoeken en de afhandelingen ervan schommelt al enige jaren rond hetzelfde aantal. In 2014 zijn 1194 onderzoeken afgehandeld, waarbij 1355 medewerkers betrokken waren (tabel 1). Dit betekent dat iets meer dan 2 procent van het totale aantal medewerkers (60.888) betrokken was bij een intern onderzoek. Bij 37 procent van de onderzochte voorvallen zijn de vermeende schendingen aangetoond (tabel 2). Dit betekent dat ongeveer 0,8 procent van het totaal aantal politieambtenaren zich schuldig heeft gemaakt aan enige vorm van plichtsverzuim. Veelal waren dat op zichzelf staande, unieke incidenten zonder vast patroon, trend of ontwikkeling.

Van de 1194 onderzochte meldingen hebben 154 meldingen geleid tot een (voorwaardelijk) ontslag in 2014 (tabel 3). Dat is een toename van ruim 5 procent (8 ontslagen) ten opzichte van 2013.

Het aantal medewerkers dat betrokken was bij een onderzoek laat sinds 2012

een daling zien. Omdat het gaat om kleine aantallen zijn trends of verbanden moeilijk aan te geven.

Onderzoeken naar de geweldstoepassing van politiemensen komen relatief vaak voor. Dat komt doordat aangehouden verdachten en andere burgers vaker aangifte doen van geweldsgebruik door de politie en de vermeende onrechtmatigheid ervan. In tabel 4 staan de meest voorkomende voorvallen, verdeeld in categorieën.

Binnen interne onderzoeken kwam in 2014 de categorie misbruik van positie (127) het meest voor. Voor strafrechtelijke onderzoeken is dit de categorie vrijheid en lichaam (441). Burgers verwijten de politie in die gevallen te veel of onrechtmatig geweld te hebben gebruikt of vinden dat zij ten onrechte zijn aangehouden.

Onderzoek inkoop

In 2014 ontving de politie meerdere keren meldingen van mogelijke integriteitsschendingen binnen de inkooporganisatie. Dit leidde tot een breed opgezet onderzoek naar het inkoopproces van de organisatie, dat nog niet is afgerond. Alle VIK-afdelingen van de eenheden nemen hieraan deel.

Tabel 1. Aantal onderzoeken en betrokkenen

	2012	2013	2014
Aantal onderzoeken	1.347	1.279	1.194
Aantal betrokkenen	1.532	1.438	1.355

Tabel 2. Conclusies afdoening

	2012	%	2013	%	2014	%
Verdenking weerlegd	466		379		415	
Niet aangetoond	625		432		382	
subtotaal	1.091	62%	811	63%	797	63%
Plichtsverzuim	558		383		375	
Strafbaar feit	121		89		99	
subtotaal	679	38%	472	37%	474	37%
Eindtotaal	1.770		1.283		1.271	

Tabel 3. (voorwaardelijk) ontslag

Voorwaardelijk J/N	Afdoening	2012	2013	2014
Voorwaardelijk ontslag	BARP 77:1-J ontslag	88	67	57
Ontslag	BARP 77:1-J ontslag	96	74	92
	BARP 87 ontslag op verzoek	13	5	5
Eindtotaal		197	146	154

Tabel 4. Top 3 feitcategorieën

Delict soort	Delict categorie	2012	2013	2014
Strafrechtelijk	273-309 vrijheid en lichaam	497	412	441
	207-235 meeneed en valsheid	56	48	55
	310-349 vermogen	73	59	54
Totaal Strafrechtelijk		626	519	550
Disciplinair	misbruik van positie	154	128	127
	geweld en bejegening	209	125	108
	kwetsbaarheid	60	50	59
Totaal Disciplinair		423	303	294

Inkoop onder de loep

In 2014 kocht de politie voor ongeveer 1,4 miljard euro in

De politie legt als grootste werkgever van Nederland transparant verantwoording af over de wijze waarop zij de procedures rond aanbestedingen inricht. Daarbij krijgen zowel de positieve resultaten als de dilemma's aandacht.

Bij de vorming van één korps is ook de inkoop van het materieel en de inhuur van (tijdelijk) personeel onder de loep genomen, om te bereiken dat de politie haar aanbestedingen zakelijk en zorgvuldig uitvoert. Hierbij zijn alle relevante en eigentijdse inzichten in het inkoopproces meegewogen.

Zo paste het korps de aanbevelingen toe uit het rapport van de Commissie Schouten/Telgen, dat onder andere wijst op het belang van 'tegenspraak'. Daarom zorgt de politie bij aanbestedingen op meerdere momenten voor een onafhankelijke beoordeling ervan, om het proces zo goed en zuiver mogelijk in te richten en zelfs maar de schijn van integriteitschending uit te sluiten.

Als één politie koopt het korps grootschaliger in, wat de prijs-kwaliteitverhouding positief beïnvloedt. Nog belangrijker is de ambitie om waar mogelijk uniforme werkwijzen te realiseren: korpsbreed dezelfde, uitwisselbare middelen zoals operationele apparatuur, zodat de politie hetzelfde werk overal op dezelfde manier kan uitvoeren.

Net als in 2013 en eerdere jaren kocht de politie vorig jaar voor ongeveer 1,4 miljard euro in. Dat betreft een uitermate breed pakket, dat loopt van voer-en vaartuigen, portofoons, verzekeringen, catering, beveiligings- en receptiefuncties tot papier, pennen, drukwerk en bloemarrangementen.

Sinds november 2014 ligt het exclusieve beheer van alle contracten die de politie

afsluit bij de Afdeling Inkoopmanagement. Deze afdeling nam in 2014 drieduizend contracten onder de loep, om er zeker van te zijn dat de politie voor hetzelfde product niet verschillende contracten afsluit of heeft afgesloten. Samen met de afdeling Producten- en Dienstenmanagement (PDM) is de afdeling Inkoopmanagement verantwoordelijk voor de doelmatige en rechtmatige verwerving van producten en diensten.

Vorig jaar zag de korpsleiding zich genoodzaakt tot een stevige ingreep op het inkoopdossier. De aanleiding was een onderzoek naar mogelijke onrechtmatigheid bij verschillende, deels oudere aanbestedingstrajecten. Vijf politiemedewerkers zijn (tijdelijk) op non-actief gesteld en het korps startte een breed, oriënterend onderzoek naar de 'integriteit en cultuur van de inkoopfunctie'. Verder voegde de politie enkele onafhankelijke materiedeskundigen toe aan de al bestaande Expertgroep Aanbestedingen, die een aantal aanbestedingen kritisch beoordeelt.

Landelijk Meldpunt Misstanden
Sinds januari 2014 is het Landelijk Meldpunt Misstanden (LMM) actief. Het LMM ondersteunt, adviseert en onderzoekt bij vermoedens van misstanden binnen de organisatie.

Het LMM wordt gemiddeld een paar keer per week benaderd met vermoedens van misstanden of vragen over integriteit in brede zin. Vaak naar aanleiding van een vertrouwenskwetsie of de aanpak van een bepaalde casus, maar ook andere vragen komen voorbij – bijvoorbeeld over best practices en de rol van de vertrouwenspersoon Integriteit (VPI). In 2014 zijn 26 meldingen ontvangen waarvan de

onderzoekscommissie 1 melding onderzocht op een mogelijke misstand. Bij 23 meldingen betrof het geen misstand en 2 meldingen zijn nog in onderzoek.

Inrichting Cultuurraad
Naar aanleiding van het integriteitsbeleid is een Cultuurraad ingericht onder verantwoordelijkheid van de korpschef (als portefeuillehouder Cultuur, Leadership en Integriteit). Deze raad monitort en begeleidt de activiteiten die uit het integriteitsbeleid voortvloeien. De Cultuurraad wordt voorbereid door een Cultuurplatform. In 2015 zijn de eerste bijeenkomsten gepland van de Cultuurraad en het Cultuurplatform.

Klachten

Klachten van burgers
Het klachtenproces binnen de politie kenmerkt zich door verschillende fases. In de intake- en bemiddelingsfase tracht de politie de klacht al naar tevredenheid van de klager op te lossen. Indien de klager niet tevreden is, kan deze gebruikmaken van de tweede fase en de klacht laten beoordelen door de politiefchef, die zich laat adviseren door een onafhankelijke klachtencommissie.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft besloten dat per 1 december 2014 alle leden van klachtencommissies

worden benoemd door de minister, op gezamenlijke aanbeveling van de hoofdofficier van justitie en de regioburgemeester van het gebied van de politie-eenheid. De regioburgemeester hoort voor de aanbeveling de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de eenheid de politietaak uitvoert. Op die wijze zijn alle gezagsdragers binnen het gebied van de eenheid betrokken bij de benoeming. Om de betrokkenheid van de klachtencommissie en de politiefchef te borgen, adviseren zij de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie over het doen van de aanbeveling.

De Inspectie Veiligheid en Justitie is gestart met een onderzoek naar klachtbehandeling bij de politie. Het doel van het onderzoek is om in kaart te brengen hoe de burger de eerste contacten met de politie ervaart bij het indienen van een klacht over politietoedredten. Dit onderzoek wordt in opdracht van de minister van Veiligheid en Justitie uitgevoerd, naar aanleiding van vragen die in de Tweede Kamer zijn gesteld. De resultaten worden in 2015 verwacht.

De cijfers
Van de 10.898 klachten die de politie in 2014 ontving, werden er 2951 niet in behandeling genomen, omdat ze niet voldeden aan de criteria van de klachtenregeling (zie kader). Bij de afgehandelde klachten waren 3078 klagers (42 procent) direct na het intakegesprek tevreden gesteld. Bij 3746 klachten (51 procent) kon de klager in de bemiddelingsfase tevreden worden gesteld. In 545 gevallen (7 procent) wilde de klager een formeel oordeel van de politiefchef (zie tabel 5). Per klacht kunnen meerdere onderwerpen worden behandeld. Meestal hebben deze betrekking op algemeen

politietoedredten. De meest voorkomen- de klachtrubrieken zijn vermeld in tabel 6.

Project Stelselherziening Geweldaanwending Politie

Het in 2013 gestarte project Stelselherziening Geweldsaanwending Politie kreeg in 2014 verder vorm. Dit gezamenlijke project van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Openbaar Ministerie en de politie behelst een herijking en herziening van relevante wet- en regelgeving en procedures rond geweldgebruik door politieambtenaren. Belangrijke elementen zijn de maatschappelijke context, het recht doen aan de complexiteit van het politiewerk en de positie van de

politieambtenaar bij het uitoefenen van de geweldsbevoegdheid.

In 2014 hielden verschillende multidisciplinaire werkgroepen zich bezig met deelonderwerpen, zoals het proces, de ambtsinstructie en een leercirkel geweld en zorg. De groepen werken met een klankbordgroep waarin maatschappelijke organisaties en wetenschap zijn vertegenwoordigd. In 2015 worden de deelresultaten van de werkgroepen verwacht.

Tabel 5: Klachten en aantallen

Aantallen en termijnen	Aantallen		Toelichting
openstaand 31-12-2013	1.000		Niet afgehandelde klachten uit 2013
ontvangen 2014	10.898		Alles wat door burger als klacht is ingediend
niet in behandeling genomen		-2.951	
afgehandeld intakefase		-3.078	Klager direct tevreden na intakegesprek
afgehandeld bemiddelingsfase		-3.746	Alle afdoeningen door districtscheFs
afgehandeld formele fase		-545	Afdoeningen door politiefcheFs
	11.898	-10.320	
openstaand 31-12-2014	1.578		

Tabel 6: Top 5 klachtrubrieken

Klachtrubrieken	Aantal
Politietoedredten – bejegening/houding/gedrag	1.913
Politietoedredten – geen of onvoldoende actie	975
Politietoedredten – onjuiste actie	847
Dienst- c.q. serviceverlening en informatieverstrekking	507
Politietoedredten – verkeersgedrag	506

Criteria klachten

Iedere burger heeft het recht een klacht in te dienen over optreden van de politie. Om deze in behandeling te nemen, gelden bepaalde criteria:

- de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Hierin staat bijvoorbeeld dat de klacht geen juridische gevolgen kan hebben. Een klacht om een verkeersboete ongedaan te maken of een klacht die bedoeld is om een opsporingsonderzoek te beïnvloeden, wordt niet behandeld.
- de klacht moet gaan over een bepaalde gedraging. Een algemeen gestelde klacht of een klacht over beleid komt niet voor behandeling in aanmerking.
- behandeling van de klacht leidt tot herstel of vergroten van het vertrouwen van de burger in de politie.
- de klacht biedt de politie de kans om ervan te leren.

In alle gevallen geldt dat de indiener van de klacht binnen een redelijke termijn een behoorlijke reactie ontvangt. Ook als deze niet in behandeling wordt genomen.

De hele
wereld keek
mee

*NSS was
in alle
opzichten
een uniek
evenement*

In maart 2014 stond de Nederlandse politie voor de omvangrijkste en qua beveiliging meest complexe operatie ooit: de Nuclear Security Summit (NSS 2014). Tienduizenden collega's waren op alles voorbereid. Van de eerste Nationale Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden (NSGBO) in onze politie-geschiedenis tot de talrijke spotters op straat.

“Alleen al het getal van 680 benodigde spotters maakt duidelijk dat de NSS een politieoperatie van ongekeende omvang en complexiteit was”, zegt nationaal commandant Cor Visser. Hij gaf samen met Arno Julsing leiding aan de NSGBO. Op 24 en 25 maart 2014 kwamen Barack Obama en 57 andere staatshoofden, regeringsleiders en leiders van wereldorganisaties naar het World Forum in Den Haag. Voor een meerdaagse top met als doel om nucleair terrorisme en illegale handel in nucleair materiaal te bestrijden. De deelnemende wereldleiders, van wie een aantal in de zwaarste beveiligingscategorie viel, werden vervoerd en beveiligd. Ook routes, vergaderlocaties en hotels kregen verscherpte bewaking. De NSS raakte met name Den Haag en de Randstad, maar had effect op het hele land. Aan vooral de politie de uitdaging om te zorgen dat het openbare leven zo min mogelijk hinder ondervond van deze wereldtop.

De NSS was in alle opzichten een uniek evenement, dat wereldwijde aandacht trok. De spectaculaire landing van Obama's helikopter in hartje Amsterdam en de beelden van de Amerikaanse president bij de Nachtwacht haalden tot in de verste uithoeken de journaals. In de aanloop naar en tijdens dit evenement draaide het om goede samenwerking en afstemming binnen de hele Nederlandse politie en natuurlijk om uiterste alertheid op mogelijke verstoringen.

Intensieve coöperatie met alle partners uit binnen- en buitenland was eveneens cruciaal. Net als extra opleiding: bij de politie kregen bijna honderd leden van de NSGBO en de eenheids-SGBO's intensieve training, zodat zij optimaal voorbereid en op elkaar ingespeeld zouden zijn.

“De lijnen moesten wij zo kort mogelijk houden en de werkwijzen identiek”, zegt Cor Visser. “Want zo sluit je miscommunicatie uit. Een ander kritisch NSS-moment was het verplaatsen van de wereldleiders. Zij reisden niet alleen van Schiphol naar Den Haag en terug, maar ook voortdurend heen en weer vanuit verschillende hotels in de omgeving van Den Haag naar het World Forum en diverse andere locaties. De politie coördineerde al deze reisbewegingen en wist precies welke wereldleider op welk moment in welke stoet reed, wat daarvoor nodig was en wat dat betekende voor andere weggebruikers. Tegelijkertijd onderschepten alerte agenten op diverse plaatsen in Nederland een tiental drones en enkele wapens. Alle demonstraties tijdens de NSS leidde de politie in goede banen. Het geheel verliep vreedzaam. Er is slechts een beperkt aantal aanhoudingen verricht.”

Met tientallen motoragenten die wereldleiders escorteerden, honderden goed getrainde spotters, een arsenaal aan bomverkenner die

vergaderlocaties en hotels checkten en ontelbaar veel andere medewerkers leverde de Nederlandse politie een wezenlijke bijdrage aan het beschermen van alle wereldleiders en aan een veilig, waardig en ongestoord verloop van deze wereldtop. De politie kijkt tevreden en met gepaste trots terug op deze dagen. De grondige voorbereidingen leverden rendement op. Wat de Amerikaanse National Security Council na afloop van de NSS twitterde, spreekt voor zich: “Onze dank gaat uit naar de regering en de inwoners van Nederland en naar iedereen die betrokken was bij de NSS 2014. Jullie hebben de lat hoog gelegd voor ons, aangezien wij in 2016 de NSS zullen ontvangen.”

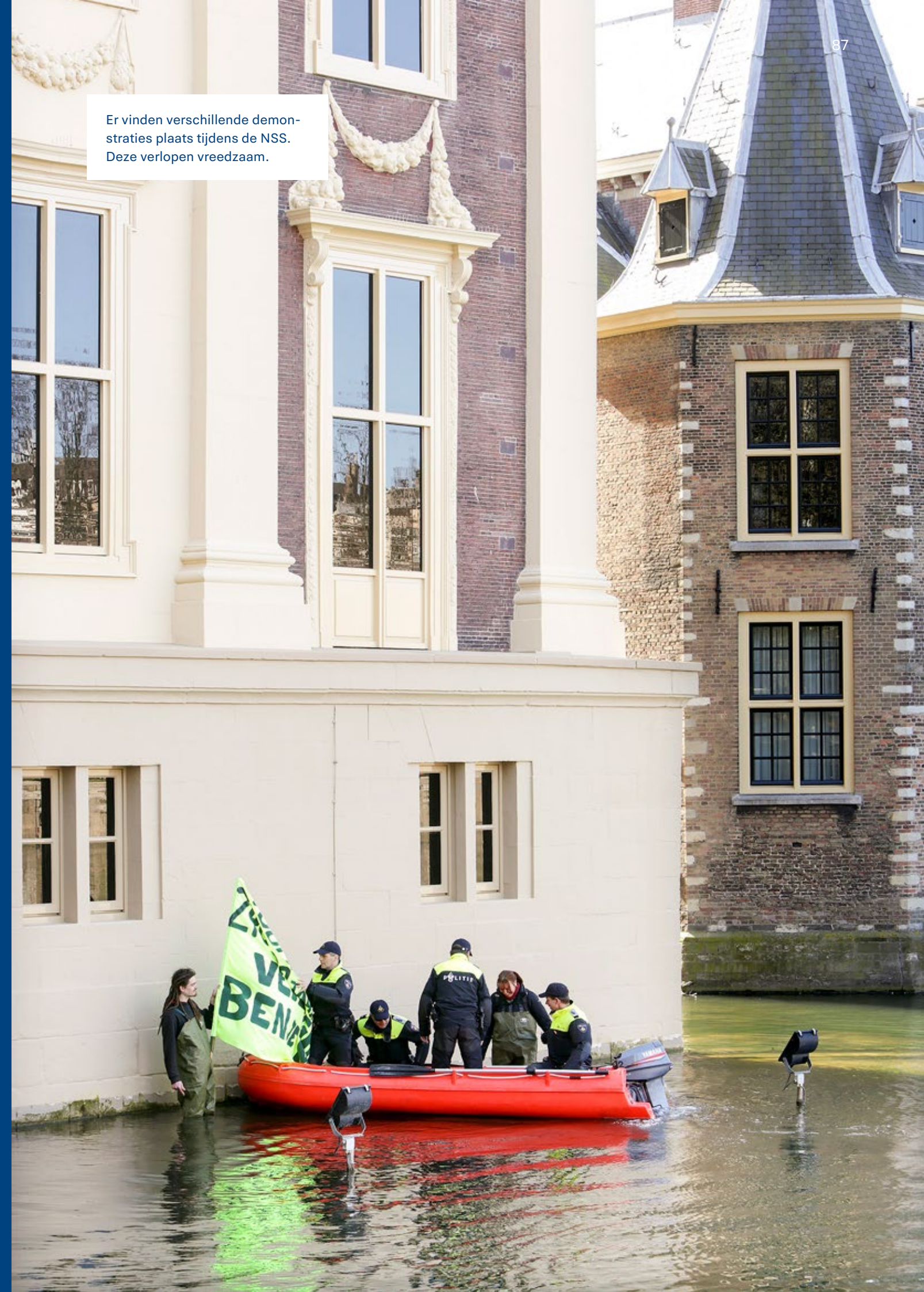
De afdeling Grenstoezicht van de Zeehavenpolitie let voor aanvang van de NSS extra op of bemanningsleden van boord gaan en controleert containerschepen hierop.

Explosievenverkenners en speurhondengeleiders controleren het World Forum, de hotels en de auto's van degelatieleiders. Ze krijgen daarbij hulp van hondengeleiders uit Duitsland, België en Hongarije.

Er vinden verschillende demonstraties plaats tijdens de NSS. Deze verlopen vreedzaam.

Veertig ME-pelotons helpen bij de nucleaire top. Ze staan stand-by voor opschaling, handhaven de openbare orde en onderhouden contact met burgers die in het afgezet gebied wonen.

De samenwerking met veiligheidspartners verloopt soepel. De Koninklijke Marechaussee en politie bereiden samen het vertrek van delegaties en wereldleiders voor.

Het verkeersgeleidingscentrum van de command en controlroom in Driebergen is het logistieke zenuwcentrum van de NSS. Hier wordt onder meer de mobiliteit van het verkeer in de Randstad in de gaten gehouden en worden de vele verkeersbewegingen van en naar Den Haag gecoördineerd.

Tijdens de top zijn dagelijks dertienduizend politiemensen ingezet. Voor de meeste agenten is het Kyocera-stadion in Den Haag het start- en eindpunt van de dienst. Bagage wordt hier veilig bewaard, en voor de wapens die niet mee naar de hotels mogen, zijn achthonderd kluisjes opgesteld.

